

בית משפט השלום בנתניה

18 יולי 2016

ת"פ 34106-10-13 פרקליטות מחוז מרכז מיסוי וכלכלה נ' ברנד ואח'

בפני כבוד השופט עוז ניר נאוי

1

המאשימה: מדינת ישראל
באמצעות ב"כ עו"ד טל תבור
פרקליטות מחוז תל אביב (מיסוי וכלכלה)

נגד

הנאשמים: 1. זאב ברנד
באמצעות ב"כ עו"ד יהושע רזניק
2. אתי אמיר
באמצעות ב"כ עו"ד נעמי שטיינפלד

נוכחים:
הנאשמים בעצמם
באי כוח הצדדים

הכרעת דין

בפתח הדברים, הנני מודיע כי החלטתי לזכות את הנאשמים מאישומי השוחד.

א. מבוא

1. הנאשם 1, רואה חשבון במקצועו, הורשע על פי הודאתו בעבירה של גניבה בידי מורשה ובעבירות מס כמפורט להלן, בגין מעילה בכספי לקוחותיו, בין השנים 2003 – 2011. הכרעת דין זו, עניינה, עבירת שוחד בה הואשמו הנאשם 1 והנאשמת 2, ובה כפרו הנאשמים שניהם, מכל וכל.
2. הנאשמים הואשמו בעבירת השוחד, בהתבסס על מספר מקרים בהם נתן הנאשם לנאשמת, פקידת דואר בסניף הדואר הסמוך למשרדו, סיגריות, בושם, תווי קנייה לחג, ובעיקר תולה המאשימה את יהבה, בכסף מזומן אותו נתן הנאשם לנאשמת, על מנת שתוכל לממן את נסיעתו של בנה, למשלחת בית ספרית לפולין.

בית משפט השלום בנתניה

18 יולי 2016

ת"פ 13-10-34106 פרקליטות מחוז מרכז מיסוי וכלכלה נ' ברנד
'ואח'

3. כפי שיפורט להלן, אף שמצאתי פסול במעשיה של הנאשמת עת קיבלה במספר מקרים תשלומים מן הנאשם, מבלי לבדקם ובניגוד לנהלים, לא מצאתי כי מעשיה מקיימים את יסודות עבירת קבלת השוחד. גם במעשיו של הנאשם לא מצאתי את היסודות הנדרשים להרשעה בעבירה של מתן השוחד.
4. כפי שהתברר במהלך שמיעת התיק, המתנות קלות ערך היו, ואף בעד חלקן שילמה הנאשמת, עד כי לא ניתן לראות בהן שוחד במהותן. עוד עלה, כי המאשימה לא הוכיחה קשר סיבתי בין המתנות לבין הפעולות האסורות, והתרשמתי כי הנאשמת, אלמנה המגדלת לבדה את בנה, לא הייתה מסכנת במודע את מקום עבודתה, עבור מתנות פעוטות ערך.
5. דומני כי אף שהתנהלות הנאשמת הייתה אולי פגומה, היא לא עלתה כדי התנהגות פלילית, ודאי לא כדי קבלת שוחד. לעניין זה יפה קביעת בית המשפט העליון:

"יהא זה מסוכן ולא רצוי, מבחינת המדיניות השיפוטית, להטביע מיניה וביה על כל מעשה לא ראוי שכזה גושפנקא של התנהגות פלילית, שכן בהחלט אפשר שהתנהגותו החריגה תמימה היא ..."

עלינו להלך על חבל דק, המפריד בין האיסור הפלילי מזה לבין ההתנהגות הלא פלילית מזה, גם אם זו האחרונה פגומה מבחינה אסתטית או אתית"

[ע"פ 281/82 אהרון אבו חצירא נ' מדינת ישראל, פ"ד לו(3) 673, 704].

6. אשר לנאשם, אף שמעשיו בהם הודה, ובגינם הורשע, הם מעשים חמורים, לא שוכנעתי כי ביחסיו עם הנאשמת, ביצע הנאשם את המיוחס לו, ולא שוכנעתי ברמת ההוכחה הנדרשת, כי מעשיו עלו כדי עבירת מתן שוחד.

ב. כתב האישום [המתוקן ברביעית]

7. ביום 7.2.2016 הוגש כתב אישום מתוקן [ברביעית] (במ/1) נגד הנאשם 1, מר זאב ברנד (לעיל ולהלן: "ברנד" או "הנאשם"), ובמסגרתו הואשם ברנד בשלושה אישומים, כדלקמן:

- א. אישום ראשון בגין עבירת גניבה בידי מורשה לפי סעיפים 383 ו-393 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין") [להלן: "האישום הראשון" או "האישום בעבירת הגניבה"];

בית משפט השלום בנתניה

18 יולי 2016

ת"פ 13-10-34106 פרקליטות מחוז מרכז מיסוי וכלכלה נ' ברנד
'ואח'

- 1 ב. אישום שני בגין עבירות של השמטת הכנסה לפי סעיף 220(1) לפקודת מס הכנסה [נוסח חדש] (להלן: "פקודת
- 2 **מס הכנסה**"), ומסירת דוחות לא נכונים בלא הסבר סביר במטרה להתחמק ממס לפי סעיפים 117(א)3 ו-117(ב)
- 3 לחוק מס ערך מוסף, תשל"ו-1975 [להלן: "האישום השני" או "האישום בעבירות המס"];
- 4
- 5 ג. אישום שלישי בגין עבירה של מתן שוחד לעובד ציבור לפי סעיף 290(א) לחוק העונשין [להלן: "האישום
- 6 השלישי" או "האישום במתן השוחד"]. כבר עתה יוער, כי בכתב האישום נפלה לטעמי טעות, ולמעשה האישום
- 7 במתן שוחד מעוגן בסעיף 291 לחוק העונשין, ולא בסעיף 290(א) הדין בלקיחת שוחד, ואתיחס לכך בהמשך.
- 8
- 9 8. הנאשמת 2, גבי אסתר אמיר (להלן: "אמיר" או "הנאשמת") הואשמה בכתב האישום המתוקן בעבירה של לקיחת
- 10 שוחד על ידי עובד ציבור, לפי סעיף 290(א) לחוק העונשין [להלן: "האישום בלקיחת שוחד"] [להלן כלפי שני
- 11 הנאשמים יחד ולחוד: "האישום בעבירת השוחד"].
- 12
- 13 **ג. ליבת המחלוקת מושא אישום השוחד**
- 14
- 15 9. כאמור, הנאשם, רואה חשבון, בעל משרד לראיית חשבון ברח' סמילנסקי 10 בנתניה, הודה והורשע באישום
- 16 הראשון, בגין עבירת הגניבה ובאישום השני, בגין עבירות המס.
- 17
- 18 10. במהלך השנים 2003-2011, נהג הנאשם לקבל מלקוחותיו שיקים חתומים מראש, בהם צוינו לעתים שם המוטב
- 19 ותאריך הפירעון בלבד, ולעתים גם סכום נקוב (להלן: "השיקים").
- 20
- 21 11. במסגרת השירותים שסיפק הנאשם ללקוחותיו, אמור היה הנאשם לשלם באמצעות השיקים, את הסכומים אותם
- 22 חבו לקוחותיו לרשויות מס הכנסה, מס ערך מוסף וביטוח לאומי, בין בהתאם לתחשיבים אותם ערך בעצמו ובין
- 23 בהתאם להסדרי חוב.
- 24
- 25 12. הנאשם הודה כי נהג לשלם את חובותיו האישיים לרשויות המס ולביטוח לאומי באמצעות שיקים אלה של
- 26 לקוחותיו, מבלי שהלקוחות היו מודעים לשימוש בשיקים ומבלי שנתנו לכך את הסכמתם, וזאת תוך ביצוע מעשי
- 27 גניבה, המהווים עבירה של גניבה בידי מורשה. עוד הודה הנאשם, כאמור, כי הכנסה נוספת זו לא דווחה לרשויות
- 28 המס, ולפיכך, הודה אף בביצוע עבירות המס המפורטות לעיל.
- 29

בית משפט השלום בנתניה

18 יולי 2016

ת"פ 13-10-34106 פרקליטות מחוז מרכז מיסוי וכלכלה נ' ברנד
ואח'

13. את מעשי הגניבה ביצע הנאשם בדרך מתוככמת, במסגרתה היה הנאשם מציג מצג כזב כלפי לקוחותיו כאילו חובם לרשויות גבוה יותר מן הסכום בפועל. כך היה הנאשם משלם באמצעות אותה המחאה את חובו האמיתי של הלקוח לרשות, ובהפרש היה משלם את חובותיו שלו.
14. את התשלומים לרשויות היה מבצע הנאשם בסניפי הדואר. בסניף הדואר היה מבקש הנאשם מפקידי הדואר לפצל את המחאות של לקוחותיו, כך שבאמצעות אותו השיק היה משלם הן את החוב של הלקוח, והן את חובו שלו.
15. על פי כתב האישום, בו הודה כאמור הנאשם, בסך הכול ביצע הנאשם מעשי גניבה כמותאר, באמצעות 215 שיקים, ובסך הכול נטל לעצמו סכום מצטבר של 2,045,456 ש"ח.
16. במרבית המקרים ביצע הנאשם את התשלומים לאותה הרשות, וכפי שעולה מכתב האישום, 159 שיקים שפוצלו, היו שיקים לפקודת מס הכנסה, באמצעותם שילם הנאשם את חובותיו של לקוחותיו ושלו למס הכנסה, ואותם מכנה המאשימה "השיקים הקבילים" או "השיקים הטובים".
17. אולם, החל משנת 2008, ב-56 שיקים, פוצלה ההמחאה אף לרשויות שונות, בניגוד למוטב שנכתב על השיק. כלומר, באמצעות שיק שנכתב לטובת מס הכנסה, שילם הנאשם את חובו שלו לביטוח לאומי או למס ערך מוסף, ואלהם מתייחסת המאשימה כ"שיקים האסורים". אישומי השוחד דנן עוסקים בשיקים האסורים בלבד.
18. הנאשמת הייתה פקידת הדואר בסניף סמילנסקי בנתניה, הסמוך למשרדו של הנאשם. על פי כתב האישום, הנאשמת שיתפה פעולה עם הנאשם, והיא שאפשרה לנאשם לבצע את העבירות באמצעות השיקים האסורים, תוך הפרת הכללים וההנחיות התפעוליות וזאת בתמורה לשוחד.
19. כפי שעוד יפורט להלן, המאשימה טוענת כי הנאשם נתן לנאשמת טובות הנאה שונות במספר הזדמנויות, העולות כדי שוחד, ובתמורה להן אפשרה הנאשמת לנאשם לבצע את העבירות האמורות; ואלה טובות ההנאה המיוחסות לנאשמת:
- א. **סיגריות** – המאשימה מעריכה את שווי רכיב הסיגריות בכ-1,000 ש"ח [סעיף 158 לסיכומי המאשימה], כאשר ב-5 הזדמנויות שונות בין שנת 2008 לשנת 2011, הביא הנאשם לנאשמת סיגריות מחנויות פטורות ממכס בשדה התעופה.
- ב. **בושם** – בחודש ספטמבר 2010 הביא הנאשם לנאשמת בושם מה"דיוטי פרי", ועשה כן בהזדמנות נוספת, במועד לא ידוע. אין מחלוקת כי דובר על בושם שעלה כ-15\$, ולפיכך שווי רכיב זה לא עלה על מאות בודדות של שקלים, ואף פחות מכך.

בית משפט השלום בנתניה

18 יולי 2016

ת"פ 13-10-34106 פרקליטות מחוז מרכז מיסוי וכלכלה נ' ברנד
'ואח'

- 1 ג. **כסף מזומן** - בחודש אפריל 2011, קיבלה הנאשמת מעטפה ובה 2,000 ₪ במזומן, שניתנו לה, על מנת לממן
2 את נסיעתו של בנה לפולין.
3 ד. **תווי קנייה** – בחודש אפריל 2011 קיבלה הנאשמת מן הנאשם תווי קנייה בסך של כ-750 ₪.
4
5 20. הנאשמים שניהם, כפרו מכל וכל באישום בגין עבירת השוחד, וכפי שעוד יפורט להלן, טענו כי המעשים המתוארים
6 אינם מקיימים את יסודות עבירת השוחד, הן בפן העובדתי והן בפן הנפשי.
7
8 21. המחלוקת בפן העובדתי בעיקרה נסובה על שניים – ראשית, על ערכן של המתנות, בשאלה אם במהותן יכולות
9 המתנות להוות "מתת"; ושנית, על קיומו של קשר סיבתי בין המתנות לפעולות אותן ביצעה הנאשמת. בפן הנפשי,
10 המחלוקת אף נרחבת יותר, ושני הנאשמים טענו כי לא הייתה להם מודעות לאף לא אחד מרכיבי יסודות העבירה.
11

ד. ההליכים בבית המשפט

- 12
13
14 22. בפתח הדברים ראיתי לציין כי אף שכתב האישום הוגש עוד בחודש אוקטובר 2013, נאלצתי לדחות מספר ישיבות
15 מקדמיות, שכן פעם אחר פעם התברר כי לא עלה בידי הנאשמים לקבל לידיהם את חומר החקירה הרב בעניינם.
16 רק בישיבה שהתקיימה ביום 2.9.2014, הגיעו הצדדים להסכמות ביחס לחומר החקירה, או אז העלו הנאשמים
17 מספר טענות מקדמיות.
18
19 23. ביום 6.10.2014 דחיתי בהחלטה מפורטת את טענותיהם המקדמיות של הנאשמים, ובין השאר קבעתי כי יש לברר
20 את כלל הטענות שהועלו במסגרת שמיעת הראיות. לפיכך, ביום 24.11.2014, ולאחר שנדחו טענותיהם המקדמיות
21 כאמור, הגישו הנאשמים הודעות כפירה מפורטות.
22
23 24. בישיבה שהתקיימה ביום 16.12.2014, הסכימו הצדדים לפנות להליך גישור. לאחר מספר חודשי גישור בהם לא
24 הצליחו הצדדים להגיע להסכמה, התיק הוחזר לבית המשפט ונקבעו מועדים לשמיעת הראיות.
25

ד.1. הסדר הטיעון

- 26
27
28 25. במסגרת הדיון שהתקיים בתאריך 7.2.2016, הגיעו הנאשם והמאשימה להסכמות במסגרתן הוגש כתב אישום
29 מתוקן ברביעית [במ/1].
30

בית משפט השלום בנתניה

18 יולי 2016

ת"פ 34106-10-13 פרקליטות מחוז מרכז מיסוי וכלכלה נ' ברנד
'ואח'

- 1 26. בהתאם למוסכם, חזר בו הנאשם באופן חלקי מן הכפירה, והודה באישומים 1-2 לכתב האישום המתוקן, שהם
2 האישומים בעבירת הגניבה ובעירות המס, וזאת כפוף לטיעון לעניין סוגיית ריבוי עבירות לעניין עבירת הגניבה.
3 יובהר כי הנאשם לא חזר בו מכפירתו ביחס לאישום השלישי בעבירת השוחד, ונותר הצורך לטעון ראיות באשר
4 לאישום זה.
5
- 6 27. בהתאם להודאתו, הרשעתי את הנאשם 1 באישומים 1 ו-2 בכתב האישום המתוקן, כאמור.
7
- 8 28. בישיבת ההוכחות, שהתקיימה ביום 28.2.2016, העידו ונחקרו הנאשמים, ביחס לאישום בעבירת שוחד.
9
- 10 29. לאחר ישיבת ההוכחות, ובטרם הוגשו סיכומי הצדדים, הגיש ב"כ המאשימה בקשה להגשת התיעוד החזותי של
11 חקירת הנאשמת, אשר הוגשה בהסכמת הצדדים. בהחלטתי מיום 4.4.2016 נעתרתי לבקשה, ובלבד שיוגש התיעוד
12 החזותי של כלל חקירות הנאשמת במלואו, כפי שפורט ברשימת חומר החקירה, והכל מן הטעמים המפורטים שם.
13
- 14 **ה. ראיות הצדדים**
15
- 16 30. ביחס לאישום בעבירת השוחד הוגשו בהסכמה מטעם המאשימה הודעות הנאשמים וצרופותיהם [1/ת – 11/ת],
17 והודעתו של מר ידידיה סלע, מנהל מחלקת בקרה מרחבית בחברת דואר ישראל [12/ת], הכול כפי שיפורט להלן
18 בפרק ה.1.
19
- 20 31. כן הוגשו בהסכמה, מטעם הנאשמת, אמרותיהם של העדים לאה ברק, משה בר לוי, דוד אולניק, הנא אבו עיטלה,
21 מישה וויץ ויעקב חיון [1/נ – 6/נ], כפי שיפורט להלן בפרק ה.2.
22
- 23 32. כאמור, עיקר הראיות בתיק הוגשו בהסכמה [למעט התיעוד החזותי של חקירת הנאשמת מטעם המאשימה, אשר
24 התרתי את הגשתו כאמור לעיל], והנאשמים בלבד העידו להגנתם, וזאת כאמור, רק בנוגע לאישום בעבירות
25 השוחד.
26
27
28
29
30

בית משפט השלום בנתניה

18 יולי 2016

ת"פ 34106-10-13 פרקליטות מחוז מרכז מיסוי וכלכלה נ' ברנד
'ואח'

ה.1 הראיות מטעם המאשימה

- 1
2
3 33. המאשימה, הגישה כאמור את הודעות הנאשמים וצרופותיהם [1/ת – 11/ת], לרבות התייעוד החזותי של חקירת
4 הנאשמת 1, והודעתו של מר ידידיה סלע [12/ת]. ראיתי לפרט את עיקרי הראיות כרקע לטענות הרבות של הצדדים,
5 אשר יפורטו בהמשך.
6
7 **חקירות הנאשמת**
8
9 34. כאמור, המאשימה הגישה כמוסכם את חקירות הנאשמת שנערכו בימים 18.9.2011 [1/ת] ו-19.9.2011 [3/ת]. כמו
10 כן, בהתאם להחלטתי הנ"ל מיום 4.4.2016, צירפה גם את התייעוד החזותי של חקירות אלה.
11
12 35. חשוב לציין כבר עתה, כי מצפייה בתייעוד החזותי עולה, כי המפורט בהודעות הנאשמת אינו רישום מדויק של דברי
13 הנאשמת, ובמקרים רבים דברי הנאשמת לא נרשמים, או נרשמים באופן לא מדויק, וכך גם שאלות ודברי
14 החוקרים לא באים לידי ביטוי באופן מדויק, וזאת בשתי החקירות: הן מיום 18.9.2011 והן מיום 19.9.2011. אין
15 זה כך לאורך החקירות כולן, אולם, כבר עתה ראיתי לציין זאת, ואתיחס לכך בהמשך, שכן יש לכך משמעות
16 למשקל אותו יש לייחס לדברים המיוחסים לנאשמת בחקירות.
17
18 36. מחקירת הנאשמת מיום 18.9.2011 [1/ת], עולים, בין השאר, מספר ממצאים, אשר ראיתי לפרטם. ראשית, ראוי
19 לציין כי בפתח חקירתה, לא הוזהרה הנאשמת כי היא חשודה בעבירת שוחד, כי אם בעבירת מרמה והפרת אמונים,
20 סיוע לקבלת דבר במרמה וסיוע לגניבה בידי מורשה, בכך שסייעה לאחר לגנוב כספים במסגרת עבודתה.
21
22 37. שנית, עולה כי הנאשמת עושה מאמצים כנים לשתף פעולה עם החוקרת, וזאת עולה הן מן ההודעה הכתובה והן
23 מצפייה בתייעוד החזותי. עוד ראיתי לציין כי מצפייה בחקירה עולה לפרקים תחושת אי נוחות, בהם החוקרת
24 תוקפת את הנאשמת, צועקת על הנאשמת, מטיחה בה כי היא שקרנית וצועקת עליה ש"תפסיק לערבב". במספר
25 הזדמנויות אף תוקפים את הנאשמת שני חוקרים בו זמנית.
26
27 38. ברי, כי חקירה במשטרה אינה אמורה להיות שיחה נעימה בין שני אנשים, אולם, מקובלת עלי בהחלט טענתה של
28 הנאשמת, אשר הועלתה בחקירתה, כי הייתה תחת לחץ בסיטואציה [עמ' 53, שו' 12-13].
29
30 39. כפי שעולה הן מהודעת הנאשמת והן מהצפייה בתייעוד החזותי, הנאשמת משיבה לשאלותיה של החוקרת, ועונה
31 כי היא עובדת בדואר משך כ-31 שנה [שו' 6], מתוכן, בסניף סמילנסקי בנתניה, בין 8 – 13 שנים [שו' 18].

בית משפט השלום בנתניה

18 יולי 2016

ת"פ 34106-10-13 פרקליטות מחוז מרכז מיסוי וכלכלה נ' ברנד
ואח'

- 1
2 40. הנאשמת מציינת כי עברה לסניף סמילנסקי בנתניה, לאחר שעבדה כמנהלת סניף בתל אביב, משום שעברה
3 להתגורר בנתניה, וכאשר נולד בנה, היא התקשתה למלא את תפקיד המנהלת בתל אביב. מסיבה זו, גם בחרה
4 לשמש אשנבאית בלבד בסניף נתניה, שכן פחדה שלא תצליח בתפקידה כמנהלת [ש' 8 – 14]. על דברים אלה, חזרה
5 הנאשמת גם בחקירתה לפני [פרוטוקול מיום 28.2.2016, עמ' 59, ש' 8 – 19].
- 6
7 41. הנאשמת נשאלה על מעשים לא חוקיים שביצעה במסגרת עבודתה, והיא משיבה (בתמימותה) כי לקחה כ-15 שו
8 מהקופה כדי לקנות עוגיות, ועדיין לא החזירה את הכסף, וכי לכל היותר ביצעה זאת 5 פעמים [ש' 24 – 39]. כאשר
9 החוקרת שואלת אותה אילו דברים לא חוקיים נוספים ביצעה, משיבה לה הנאשמת כי תשמח לשתף פעולה אך
10 היא לא זוכרת שעשתה דבר שהוא מרמה [ש' 41].
- 11
12 42. כאשר שואלת אותה החוקרת בפירוש, אם סייעה לאדם אחר לגנוב כספים, משיבה הנאשמת כי היא לא זוכרת
13 שום מעשה בו סייעה לאדם [ש' 43-45].
- 14
15 43. כאשר שאלה אותה החוקרת אם "כשאדם רוצה לשלם חשבון כלשהו באמצעות שיק ובשיק מצוין לפקודת מי
16 האם ניתן לשלם עבור גוף אחר שלא רשום לפקודת?" השיבה הנאשמת כי זה אסור, ובהמשך כשנשאלה אם ביצעה
17 זאת, השיבה כי היא זוכרת שהנאשם, זאב ברנד שעובד ממש בסמוך לסניף, הגיע לסניף והוא שילם שיק למע"מ
18 ומס הכנסה ועל השיק היה כתוב מס הכנסה, ו"אני לא שמתי לב רק בסוף היום אני שמתי לב" [ש' 50 – 58].
19 הנאשמת מבהירה כי היא לא זוכרת את הסכום, וכי העבירה אותו "כדי לא לעשות חסרה בסוף היום כשהלקוח
20 לא לידי" [ש' 60]. בהמשך מספרת, שהיו עוד מספר פעמים כאלה, ומסבירה שאפילו אמרה לו שזה אסור, אך זאב
21 ביקש ממנה לעשות לו טובה, כי הוא התבלבל והלקוחות בחו"ל, והוא חייב לשלם את זה [ש' 106 – 109]. כעולה
22 מן התיעוד החזותי, הנאשמת בחקירתה, סברה כי עשתה פעולות אסורות אלה כ-5 פעמים.
- 23
24 44. אשר לקשר עם זאב ברנד, היא משיבה כי הכירה אותו במסגרת העבודה, כאשר כרואה חשבון הוא היה מגיע לסניף
25 לשלם למס הכנסה, לביטוח לאומי ולמע"מ, גם שלו וגם של חברות שלו [ש' 68 – 79]. בהמשך התפתחה ביניהם
26 סוג של מערכת יחסים במסגרתה כשהוא היה נוסע לחו"ל הוא הביא לה סיגריות מהדיוטי פרי, והיא הייתה
27 מחזירה לו כסף. היא מספרת כי פעם אחת הביא לה סיגריות מתנה לחג, ולא לקח ממנה כסף, והייתה עוד פעם
28 שהיא לא שילמה מיד, כי לא היה לה כסף, והוא אמר לה שתחזיר כשיהיה לה [ש' 68 – 79].
- 29
30 45. בחקירתה לפני העידה כי ידעה היכן משרדו, כי ראתה את הכתובת על הלוגו של המעטפות, וגם הייתה רואה אותו
31 ואת פקידתו מחוץ לסניף. כך, גם מזכירתו הייתה מציינת בפניה, לא פעם, כי מזל שהם כל כך קרובים [עמ' 49, ש' 49]

בית משפט השלום בנתניה

18 יולי 2016

ת"פ 13-10-34106 פרקליטות מחוז מרכז מיסוי וכלכלה נ' ברנד
'ואח'

- 1 8 – 10]. אשר ליחסייהם העידה לפניי כי "הרגשתי הוא היה אבא בשבילי", וכי סמכה עליו כרואה חשבון מסודר
2 [עמ' 49, שו' 18 – 32].
- 3
- 4 46. בהמשך החקירה, (שורות 116-117), אומרת לה החוקרת כי מחומר החקירה עולה שהעבירה הרבה מאוד שיקים
5 כאלה ושואלת אותה מדוע עשתה זאת.
- 6
- 7 47. בחקירה זו (בשורה 120) נכתב בזו הלשון: "לא יודעת, אני חושבת לעצמי שאולי בגלל שהוא נתן לי סיגוריות עשיתי
8 את זה הייתי טיפשה באותו רגע אני לא עשיתי את זה בשביל אף טובת הנאה בשביל שום דבר אישי".
- 9
- 10 48. דא עקא, מצפייה בתייעוד החזותי, עולה כי הדברים לא נאמרו כד כלל. בפועל, מצפייה בתייעוד הוידאו עולה כי
11 החקירה בשלב זה (בין שורה 116 לשורה 121), אינה מתנהלת כפי שבאה לידי ביטוי בשורות בודדות אלה, אלא
12 מתנהלת באופן הבא ומפאת חשיבות הדברים יפורטו כהווייתם:
- 13
- 14 "ש. מחומר החקירה עולה כי את העברת הרבה מאוד שיקים.
- 15 ת. אני לא יודעת כמה.
- 16 ש. אני יודעת. את העברת הרבה מאוד שיקים שמסר לך זאב אשר נרשמו לפקודת מס הכנסה וזאב
17 שילם בעזרתם תשלומים עבור ביטוח לאומי ומע"מ עבור חשבוננו האישי. תגובתך? למה?
18 תקשיבי לי טוב, אם אני מביאה שיק למוטב בלבד מס הכנסה, ואני אומרת לך אתי שלמי לי את
19 החוב שלי למע"מ, וכתוב לפקודת מס הכנסה, ואת עשית את זה, למה?
20 ת. לא בשביל טובות הנאה.
21 חוקר נוסף: למה עשית את זה?
22 חוקרת: לא. היא רוצה לנסות לצאת מזה שזה לא בשביל טובות הנאה. אבל את גם ככה לא במצב
23 טוב אתי עכשיו. תתעוררי. תפסיקי לספר סיפורי פוגי, את היית מנהלת סניף את יודעת מה מותר
24 ומה אסור. את יודעת שזה דבר שהוא אסור. אם הוא אסור, מה יש לך איתו? אל תנסי לערבב אותי!
25 ת. אין לי רומנטיקה איתו.
26 ש. מה איכפת לי מרומנטיקה? מה? יש סיבה?
27 חוקר נוסף: רומנטיקה זה לא מעל החוק. לא איכפת לי. מה יש לך? למה עשית את זה?
28 ת. הלוואי והייתי יודעת.
29 חוקר נוסף: זה התשובה שלך?
30 ת. הלוואי והייתי חכמה.
31 חוקר נוסף: תתחילי לתת לי תשובות קצת יותר טובות.
32 ת. לא, אופיר, אם הייתי חכמה לא הייתי עושה את זה. אז אני טיפשה, אידיוטית.

בית משפט השלום בנתניה

18 יולי 2016

ת"פ 34106-10-13 פרקליטות מחוז מרכז מיסוי וכלכלה נ' ברנד ואח'

- 1 ש. מה יצא לך מזה?
 2 ת. מה יצא לי מזה? שעכשיו אני מול חקירה.
 3 ש. זה לא רק מול חקירה. את לקחת את העבודה שלך וזרקת אותה לפח. ויש סיבה שבחורה תעשה
 4 דבר כזה אם אין לה שום דבר רומנטי איתו, אם היא לא מאוהבת בו. אין מצב שמישהי תעשה את
 5 זה סתם מתוך נחמדות. אין מצב.
 6 ת. אני לא עשיתי את זה משום דבר אישי שלי. משום דבר. אני לא קיבלתי ממנו טובות הנאה. אני
 7 לא קיבלתי ממנו שום דבר. אמרתי פעם אחת שהוא הביא לי סיגריות מתנה. אולי זה מה שזה היה
 8 לי. השני חפירות האלה.
 9 ש. מה היה לך?
 10 ת. הסיגריות האלה זה מה שהיה לי. אולי זה הטובת הנאה שהוא נתן לי ואז המשכתי את זה כי
 11 הרגשתי אולי לא נוח בגלל זה?
 12 ש. אני שואלת אותך. את שואלת אותי?
 13 ת. אני אומרת לעצמי. מה יצא לי מזה, אידיוטית, הייתי טיפשה באותו רגע. אני לא עשיתי את זה
 14 בשביל אף טובת הנאה. אף שום דבר אישי. לא קיבלתי ממנו אף פעם טובה אישית. אף פעם לא
 15 עשיתי את זה בשביל טובת הנאה. אף פעם."
 16
 17 49. כפי שניתן לראות, הנאשמת כלל לא אמרה את המיוחס לה בשורה 120, ואכן עולה כי הנאשמת שואלת את
 18 החוקרת, אם זה מה שהיא רוצה לשמוע.
 19
 20 50. כבר עתה אציין, כי ייתכן שהנאשמת אכן ביצעה מעשה אסור, בכך שקיבלה את התשלומים בניגוד לנהלים, אולם,
 21 עשתה כן מתוך רצון לתת שירות לאדם שסמכה עליו, וסברה כי אינה פוגעת באף אחד.
 22
 23 51. כפי שעולה מהחקירות, וכפי שאף העידה לפניי, הנאשמת כלל לא ידעה על מעשיו של הנאשם, ועשתה הכול מתוך
 24 רצון לתת שירות לאדם שסמכה עליו. הנאשמת חזרה בכל תוקף על כך שלא עשתה זאת בעד שום טובת הנאה [עמ'
 25 53, שו' 25 – 32]. אמנם אין באמור, כדי להמעיט מהמעשה האסור כשלעצמו, ככל שכך, אולם לדידי, וכפי שאבהיר
 26 להלן, אין מדובר במקרה דנן בקבלת שוחד.
 27
 28 52. הנאשמת אף נשאלה על כספים שקיבלה מהנאשם, והשיבה כך:
 29
 30 "לפני שהבן שלי נסע לפולין דרך משלחת בית הספר הייתה [כך במקור-נ.ע.] לבעלי משפט כשאחיין
 31 שלו היה חתום על ערבות והוסכם ביני לבין האחייין של בעלי שמה שיצא במשפט אנחנו נשלם חצי

בית משפט השלום בנתניה

18 יולי 2016

ת"פ 13-10-34106 פרקליטות מחוז מרכז מיסוי וכלכלה נ' ברנד
ואח'

- 1 חצי והבן שלי נסע ב04.04.11 לפולין והייתי צריכה כסף כי הבאתי 20,000 ₪ לאחיין של בעלי
2 והלכתי לכל מיני אנשים וביקשתי מהם עזרה אני לא זוכרת אם קבעתי עם זאב יכול להיות
3 שהתקשרתי אליו ורוב הסיכויים שהתקשרתי אליו וקבעתי איתו מול חנות מתלבים בסמילנסקי
4 10 ואמרתי לו שאם הוא מכיר אנשים לא ביקשתי ממנו אישית שמוכנים לתרום לי למסע לפולין
5 אני אשמח זאב אמר שהוא ישמח לעזור לי והוא הביא לי הוא אמר לי שזה מהלקוחות שלו הוא
6 הביא לי בסביבות 300 דולר היו אנשים שלא קשורים לזאב שנתנו לי 50 שקל אחד נתן לי 70 שקל."
7 [שו' 120 – 129]
- 8
9 53. רק בשלב זה מודיעה החוקרת לנאשמת, כי היא חשודה גם בקבלת שוחד, בכך שקבלה כספים ומתנות מהנאשם,
10 בתמורה לתשלומים שביצעה עבורו במסגרת עבודה [שו' 134 – 135]. הנאשמת משיבה כי "אני לא קבלתי ממנו
11 טובות הנאה אני קיבלתי גם כסף מלשכת בני ברית שהם עוזרים, לא היה לי כסף ולא רציתי למנוע מהבן שלי
12 לנסוע לפולין לא רציתי שהוא יהיה חריג שכל החברים שלו נוסעים ולהגיד לבן שלי שאין לי כסף" [137- 139].
13 לשאלת החוקרת, מבהירה הנאשמת, כי הכסף שקיבלה לא היה בדולרים, אלא בסביבות 2,000 ₪ במזומן [שו' 140
14 – 145], וכי למעט מקרה זה, מעולם לא קיבלה מהנאשם כסף במזומן [שו' 149].
15
- 16 54. כשנשאלה לגבי מתנות נוספות, משיבה הנאשמת, כי קיבלה ממנו בפסח 2011 גם 200 ₪ תלושים לחג [שו' 151].
17 לאחר שממשיכה החוקרת לשאול, אם היא בטוחה שקיבלה רק 200 ₪, אומרת הנאשמת שהיא לא זוכרת, ומשיבה
18 "750 או 800 שקל אני לא זוכרת" [שו' 153].
19
- 20 55. בעניין זה, העידה הנאשמת בחקירתה לפניי כי לקראת החגים הנאשם הביא לה תלוש כדי שתקנה מתנה לבן שלה,
21 וכאשר לא רצתה לקחת, הפציר בה, על מנת שתזכה אותו במצווה, ולכן לקחה את תווי הקנייה [עמ' 53, שו' 5 –
22 9]. התרשמתי כי הנאשמת בעת חקירתה, הן במשטרה והן לפניי, ענתה בכנות, ובאמת לא זכרה בתחילה את הסכום
23 המדויק ואת הנסיבות.
24
- 25 56. המאשימה תולה את יחבה בשורה 168 לחקירתה של הנאשמת מיום 18.9.2011, שם אומרת הנאשמת "אני עשיתי
26 טעות גדולה עם זאב אני העברתי לו תשלומים וקבלתי ממנו טובות הנאה קבלתי סגריות וכסף לפולין ותלושים
27 לחג פסח." המאשימה מצטטת את אמירתה זו בחקירתה (שורה 168), ומתייחסת אליה כאל הודאה שאין בלתה.
28
- 29 57. דא עקא, שורה זו המופיעה בהודעה, נאמרה לאחר דברים רבים שלא נרשמו בפרוטוקול, ולאחר שהחוקרת מטיחה
30 בה "אל תשחקי אותה תמימה. אם עשית טעות תגידי עשיתי טעות". הנאשמת עונה "מודה ועוזב ירוחם", ואז
31 בתשובה לשאלות החוקרת, עונה כאמור. ארחיב על כך בפרק הדיון וההכרעה להלן, אולם כאמור, ראיתי לציין
32 זאת כבר עתה.

בית משפט השלום בנתניה

18 יולי 2016

ת"פ 34106-10-13 פרקליטות מחוז מרכז מיסוי וכלכלה נ' ברנד
ואח'

- 1 58. בהמשך אומרת הנאשמת "מהצד שלו אולי זה קרה אני לא התכוונתי לעשות את זה." [שו' 178], ובנוסף, חוזרת
2 ואומרת, שעשתה הכול מתוך תמימות וטיפשות.
- 3
- 4 59. מהתיעוד החזותי ניתן אף להתרשם כי הנאשמת בהחלט הייתה במצב נפשי קשה, ובהמשך החקירה אף מאיימת
5 היא לשים קץ לחייה. הנאשמת מבקשת לשוחח עם בנה, ואומרת שהיא הולכת לתלות את עצמה ורוצה להיפרד
6 ממנו. בשלב זה אומר לנאשמת החוקר דביר [שהחליף את שאנה, שיצאה להפסקת צהריים, כאמור בשו' 275-276]
7 כי היא כלל אינה הנושא העיקרי של החקירה. מן השיחה ביניהם, אשר אינה מתועדת בחקירה, עולה כי הנאשמת
8 חוזרת ואומרת כי לא עשתה דבר עבור טובת הנאה, ועולה מפורשות כי מדובר באישה קשת יום, שלא התכוונה
9 לקחת טובת הנאה מאף לא אחד.
- 10
- 11 הודעת הנאשם
- 12
- 13 60. המאשימה צירפה את הודעות הנאשם מחקירותיו שנערכו בימים 18.9.2011 [2/ת], 19.9.2011 [4/ת ו- 5/ת],
14 20.9.2011 [6/ת], 22.9.2011 [7/ת], 7.12.2011 [8/ת], 29.11.2011 [9/ת] ו- 4.1.2012 [10/ת].
- 15
- 16 61. מבלי להרחיב יתר על המידה, בשל אורכן של החקירות, ראיתי לציין ממועוף הציפור, כי מהודעותיו של הנאשם
17 עולה כי הנאשם לא ראה בסיגריות, בתווי השי, ובשוקולדים שוחד [18.9.2011, שורות 136-137], וכי היכרותו עם
18 הנאשמת הייתה מהסניף, ולא הייתה קצרת טווח [20.9.2011, 128 - 131]. גם בחקירתו לפני העיד כי הכיר את
19 הנאשמת "8-9 אולי 10 שנים אולי יותר" [פרוטוקול 28.2.2016, עמ' 30, שו' 18], כי לא ראה בדברים שהביא משום
20 שוחד, אלא ראה בכך התנהגות נורמטיבית בין אנשים, וכי נהג לתת מתנות שכאלה גם לאחות בקופת חולים
21 ולפקיד הבנק [עמ' 31, שו' 8 - 14; עמ' 32, שו' 3 - 6].
- 22
- 23 62. ממילא בחלק מהמקרים כלל לא דובר במתנות, והנאשמת החזירה לו את הכסף, ומספר פעמים שכחה להחזיר או
24 שלא היה לה והבטיחה להחזיר במועד מאוחר יותר. הנאשם הבהיר כי דובר בסכומי כסף קטנים ביותר וכי "זה
25 סכומים ממש בושה לבקש סכום של חפיסת סיגריות במעמדי לאדם" [עמ' 30, שורות 20-24]. הנאשם הוסיף
26 ואמר כי לו סבר ששיחד מישהו, גם בכך היה מודה [עמ' 32, שו' 6].
- 27
- 28 63. אשר ל-2,000 ₪ שנתן לנאשמת עבור נסיעתו של בנה לפולין, העיד כי חלק מהכסף אסף מלקוחותיו [עמ' 37, שו' 5
29 11-], וכי נתן לה זאת משום שבקשתה לסיוע נגעה מאוד לליבו [עמ' 30, שו' 6-13].
- 30
- 31

בית משפט השלום בנתניה

18 יולי 2016

ת"פ 34106-10-13 פרקליטות מחוז מרכז מיסוי וכלכלה נ' ברנד
'ואח'

הצטרפות

64. להודעות הנאשמים צורפו התשלומים והפעולות שביצע הנאשם באמצעות שיקים של לקוחותיו (קלסר ת/11).

הודעת מר ידידה סלע

65. מר ידידה סלע, מנהל הבקרה המרחבית של בנק הדואר במחוז ת"א והמרכז, מסר הודעתו במשטרה ביום 15.9.2011, וכן מסר הודעה נוספת, כ-3 שנים לאחר מכן, ביום 10.9.2014.

66. בהודעתו מיום 15.9.2011 השיב לשאלת החוקר אופיר זילברשטיין כי על פי ההנחיות התפעוליות בקבלת שיק בגין תקבול, יש לבדוק ולוודא שהשיק רשום למוטב ורק אז לקבל אותו [שו' 16 – 17]. עוד עולה מהודעתו של מר סלע במשטרה, כי כל שינוי ותיקון בשיק יכול להתבצע רק על ידי החתום בשיק ושיהיה מזוהה על ידי הפקיד ועל פי הנהלים [שו' 25 – 26]. מר סלע אומר לחוקר כי יציג בפניו את הנהלים הרלוונטיים ויעביר אותם למשטרה.

67. מהודעתו של מר סלע שנגבתה כ-3 שנים מאוחר יותר, ביום 10.9.2014, עולה כי מר סלע שלח לחוקר זילברשטיין "נוהל תקבול בשיק מעותד". מר סלע הסביר כי ביצוע תקבול בשיק מחייב את העובד לבדוק את ההתאמה של סכום השיק לתקבול, ולבדוק ששם המוטב על השיק, תואם את השובר לתשלום. מר סלע לא ידע לומר מאיזו שנה קיים הנוהל.

68. בהודעה מאוחרת זו לא צוין מתי שלח מר סלע את הנוהל לחוקר זילברשטיין, ואין כל הסבר מדוע נגבתה הודעה זו 3 שנים מאוחר יותר להודעה הראשונה. תמיחה נוספת עולה מכך שעל הנוהל עצמו שצורף להודעה נראה כי נשלח בפקס ביום 14.9.2014, כאשר למעלה נכתב שם החוקר שגבה את העדות – ליאור רוטנברג, והתאריך 10.9.2014.

69. יוער כבר עתה כי בנסיבות אלה, אין בהודעתו של מר סלע להוכיח בוודאות הנדרשת בהליך הפלילי, כי הנוהל היה קיים בתקופה הרלוונטית לכתב האישום.

בית משפט השלום בנתניה

18 יולי 2016

ת"פ 34106-10-13 פרקליטות מחוז מרכז מיסוי וכלכלה נ' ברנד
'ואח'

ה.2. הראיות מטעם הנאשמת

1

2

3 70. לתמיכה בטענות ההגנה מטעם הנאשמת, צורפה בהסכמה אמרת העדה גברת לאה ברק, שהייתה מנהלת חשבונות
4 במשרדו של הנאשם, ואמרה בחקירתה כי פקידי הדואר לא שמים לב, לאור הכמות העצומה של השיקים
5 והפנקסים [18.9.2011, עמ' 5, שורות 145 – 150]. אציין כי בהחלטותיי מיום 2.9.2014 ומיום 9.7.2015 הורשעה
6 עדה זו בעבירה של גניבה בידי מורשה, לפי סעיף 393 לחוק העונשין בגין גניבת כספים מלקוחותיה, ב-6 מקרים,
7 באותה השיטה בה נקט הנאשם.

8 71. כן צורפו בהסכמה אמרותיהם של לקוחות הנאשם, אשר העידו כולם כי סמכו על הנאשם: מר משה לוי, מנהל
9 המוסד בית נחליאל דיור קהילתי בע"מ, שהוא דיור מוגן לבעלי מוגבלויות; מר דוד אולניק, בעל המניות ומנהלה
10 של "אולניק" חברה להובלה, עבודות עפר וכבישים בע"מ; גבי הנא אבו עיטלה, מנהלת החשבונות של חברת כוכבי
11 השרון; מר מישה וויץ, אשר היה לקוחו של הנאשם משך כ-30 שנה; ומר יעקב חיון, אשר אף הוא היה לקוחו של
12 הנאשם.

13

14

15

16

ו. טענות הצדדים

17 72. טענות הצדדים נפרסו על פני עשרות עמודי סיכומים וראיתי להביא את עיקריהן להלן.

18

19

20

עיקר טענות המאשימה

21 73. לכל הפחות משנת 2003, החל הנאשם, תוך ניצול אמון לקוחותיו, לבצע מעשי גניבה שיטתיים של כספי לקוחותיו,
22 באופן שאת חובותיו שלו לרשויות השונות, שילם באמצעות שיקים שמסרו לו לקוחותיו על מנת לשלם את
23 חובותיהם שלהם.

24

25 74. עד לשנת 2008 כל השיקים אותם גנב הנאשם מלקוחותיו היו שיקים לפקודת מס הכנסה, אך משנת 2008, החל
26 הנאשם לפתח מערכת יחסים מושחתת עם הנאשמת, פקידת דואר בסניף סמילנסקי בנתניה, בו נהג הנאשם לבצע
27 את תשלומיו ותשלומי לקוחותיו.

28

29 75. לטענת המאשימה, יחסי התן וקח בין השניים החלו באופן מינורי כמעט זנית, והלכו והתרחבו עם השנים. בתחילה
30 הציע הנאשם לנאשמת לרכוש עבורה סיגריות בחנויות פטורות ממכס בנמל התעופה בדרכו לחו"ל, כאשר מלבד

בית משפט השלום בנתניה

18 יולי 2016

ת"פ 13-10-34106 פרקליטות מחוז מרכז מיסוי וכלכלה נ' ברנד
ואח'

- 1 סיגריות החל מצרף מתנות נוספות, בשמים ושוקולד. בהמשך הביא גם מארזי סיגריות, מבלי שהנאשמות תשלם,
2 תווי קניה בסכומים של מאות שקלים, ולבסוף גם סכום של 2,000 ₪ במזומן במעטפה.
3
- 4 76. במקביל, החל הנאשם להגיש לנאשמת לתשלום, שוברים פרטיים שלו למע"מ ולביטוח הלאומי באמצעות שיקים
5 של לקוחותיו לפקודת מס הכנסה. קבלת שיקים אלה על ידי הנאשמות היא פעולה אסורה על פי הנחיות בנק
6 הדואר.
7
- 8 77. על אף שידעה הנאשמת כי הפעולה אסורה, ביצעה הנאשמת את התשלומים, ובכך אפשרה לנאשם לגנוב סכומי
9 כסף נוספים, באמצעות מנגנוני הגבייה של הביטוח הלאומי ומס ערך מוסף. בסך הכול קיבלה הנאשמת לתשלום
10 56 שיקים שונים אשר המוטב בהם היה "מס הכנסה" והשובר איתו שילם היה של המוסד לביטוח לאומי או מס
11 ערך מוסף.
12
- 13 78. הנאשם הודה בגניבת 215 שיקים. 159 מתוכם היו שיקים לפקודת מס הכנסה, ששילמו את שובריו למס הכנסה,
14 אליהם מתייחסת המאשימה כ"שיקים הקבילים". 56 מתוכם היו שיקים לפקודת מס הכנסה, שקיבלה הנאשמות,
15 ושימשו לתשלום חובות הנאשם במע"מ או במוסד לביטוח לאומי, והמאשימה מכנה "השיקים האסורים".
16 אישום השוחד, הוא נושא הכרעת הדין, עוסק ב"שיקים האסורים" בלבד.
17
- 18 79. מן התייעוד שהוגש בהסכמה לבית המשפט, עולה כי הנאשמת בלבד (למעט שיק אחד), קיבלה לתשלום את השיקים
19 האסורים, וביצעה את התשלומים האסורים. עוד טוענת המאשימה, כי הנאשם בהודעותיו אישר את המתת ואת
20 העובדה כי הנאשמות היא זו שביצעה את הפעולות האסורות. כך גם טוענת המאשימה כי הנאשמת ידעה כי מעשיה
21 אסורים, אישרה בהודעותיה כי קיבלה את המתת, והייתה לה מודעות לכך כי ביצעה את הפעולות האסורות בעד
22 המתת.
23
- 24 80. אשר לעדותה של הנאשמת על דוכן העדים, טוענת המאשימה, כי משזו סותרת את גרסתה שניתנה בחקירה,
25 בהודעות מן הימים 18.9.2011 ו-19.9.2011, על בית המשפט להכריע בין הגרסאות. במהלך עדותה על דוכן העדים,
26 הסתייגה הנאשמת מחקירתה במשטרה, וטענה כי הייתה בלחץ, במצב נפשי קשה, והייתה סהרורית ומבולבלת.
27 עוד טענה הנאשמת כי החוקרת הכניסה את התשובות לפיה, וכי ענתה כפי שענתה, רק על מנת לרצות את החוקרת.
28
- 29 81. לטענת המאשימה, יש לדחות על הסף את טענותיה שהועלו לראשונה על דוכן העדים, בהיותן גרסאות כבושות.
30 המאשימה מפנה להוראות סעיף 10ב לפקודת הראיות, וטוענת כי משהוגשו אמרות העדה, אותן תיעדו החוקרים

בית משפט השלום בנתניה

18 יולי 2016

ת"פ 34106-10-13 פרקליטות מחוז מרכז מיסוי וכלכלה נ' ברנד
ואח'

- 1 בכתב, בהסכמת הנאשמים אשר היו מיוצגים, אזי תוכן האמרות הינו בהכרח לא שנוי במחלוקת, ומשכך בהגשת
2 האמרות הסכימו הצדדים כי הדברים המתועדים מקובלים עליהם כאמת. הנאשמת לא העלתה כל הסתייגות
3 כלשהי מהודעותיה, משכך בשלב בו הועלו הטענות, התכחשותה לפרטים היא חסרת משקל לחלוטין. לו רצתה
4 הנאשמת לשמור על זכותה לטעון טענות נגד גובי ההודעות היה עליה לסרב להגשה ללא העדת העדים או להצהיר
5 מלכתחילה כי יש לה הסתייגויות מתוכן הדברים.
6
- 7 82. לשיטת המאשימה, במהלך החקירות הודתה הנאשמת בכל רכיבי העבירה, אף שלא הסכימה להודות מפורשות
8 בכך שלקחה שוחד. הנאשמת מודה בקבלת המתת, בטובות ההנאה, ובמתנות, תוך ידיעה על האיסור לקבל את
9 המתת כעובדת ציבור, קבלת השיקים האסורים, תוך מודעות להיותם אסורים, ובקשר הסיבתי בין המתנות שנתן
10 הנאשם לתשלומים האסורים שהעביר דרכה.
11
- 12 83. הנאשמת הודתה בחקירתה כי קיבלה מן הנאשם מתנות לאורך השנים; כי קיים קשר סיבתי בין תחילת קבלת
13 המתנות וקבלת השיקים הלא טובים; כי ידעה שאסור לה לקבל את השיקים במסגרת תפקידה, כי אסור לשלם
14 בשיק לפקודת גוף אחד שובר חשבון לפקודת גוף אחר, והודתה שעשתה פעולה שכזו עבור הנאשם; כי ידעה שאסור
15 לה לקבל מתנות מלקוח; כי עשתה את הפעולות האסורות רק עבור הנאשם; כי יידעה את הנאשם בדבר היות
16 הפעולות אסורות; כי המשיכה לקבל את השיקים האסורים בגלל שלא היה לה נעים ובגלל המתנות, וכי בין
17 הנאשמים היו לא יותר מיחסי לקוח פקידה.
18
- 19 84. צפייה בתיעוד הווידאו של חקירות הנאשמת מלמדת כי הנאשמת שיקרה בעדותה בבית המשפט בנוגע לנסיבות
20 גביית ההודעה. החוקרים לא הכניסו מילים לפיה של הנאשמת, הנאשמת ידעה מהרגע הראשון להצביע על הנאשם
21 כאותו לקוח עבורו קיבלה את השיקים האסורים, ידעה לומר שזה אסור ומדוע. החקירה התנהלה על ידי חוקרת
22 אחת בלבד, ובמהלך שעה וחצי של חקירה נכנס חוקר אחד נוסף לקחת מסמכים, ולהציג שאלה אחת או שתיים
23 ותו לא.
24
- 25 85. בפרק זמן קצר בלבד, נחקרה הנאשמת על ידי שני החוקרים שמטיחים בה שאלות קשות בזה אחר זה. אולם,
26 ממילא אין מדובר בחקירה שאינה הוגנת, וכל שאמרה בשלב זה כבר מסרה בחקירה הנינוחה שנערכה קודם לכן.
27 הנאשמת קיבלה יחס אנושי, אף כאשר החלה לדבר על רצונה להתאבד, ועל כך שלא ידעה שהיא מסייעת לנאשם
28 לגנוב את לקוחותיו.
29

בית משפט השלום בנתניה

18 יולי 2016

ת"פ 34106-10-13 פרקליטות מחוז מרכז מיסוי וכלכלה נ' ברנד
'ואח'

- 1 86. לאורך החקירה ניתן לראות כי הנאשמת עונה בכנות על השאלות שנשאלת ומודה במה שהיא מאמינה שביצעה.
2 הנאשמת אינה מוכנה "לרצות" את החוקרים, ומתעקשת שלא הבינה את משמעות המעשים של הנאשם. הצגת
3 המסמכים עליהם חתמה הנאשמת נעשתה באופן מסודר ובאווירה רגועה.
4
- 5 87. עובדות כתב האישום הוכחו בראיות. הנאשמת היא עובדת ציבור, ועובדה זו כלל אינה במחלוקת בין הצדדים;
6 הפקדת השיקים למוטב שאינו המוטב המצוין, היא פעולה אסורה הן על פי הנחיות הדואר והן מכוח הוראות
7 פקודת השטרות [נוסח חדש], וכפי שהוכח באמצעות העד ידידיה סלע.
8
- 9 88. הנאשמת ידעה על האיסור לנהוג כפי שנהגה. הנאשמת הינה עובדת ותיקה בדואר עם וותק של כ-31 שנים ולא
10 ייתכן שלא הכירה את ההנחיה. כמו כן, הנאשמת ידעה לומר שהמזכירה הייתה מגיעה עם שיקים טובים, בעוד
11 הנאשם היה מגיע עם השיקים הלא טובים והודתה כי הבהירה לנאשם שהפעולות אסורות.
12
- 13 89. הנאשם הפקיד שיקים אסורים רק באמצעות הנאשמת. כך, מתוך 215 השיקים אותם הפקיד בסניף הדואר, 56
14 מתוך 57 השיקים שהופקדו לחשבונות שאינם של הנפרע בשיק, הופקדו באמצעות הנאשמת. הנאשם החל לשלם
15 בשיקים אסורים רק משנת 2008, ומשנת 2008 הנאשם נתן לנאשמת מתנות שונות, ולנאשמת בלבד, מבלי שיש
16 ביניהם קשר משפחתי או אישי או אחר. מדובר במארג ראיות נסיבתיות שמוביל למסקנה אחת ויחידה והיא,
17 שהמתת ניתן לנאשמת בעד הפעולות הקשורות בתפקידה.
18
- 19 90. אפילו חשבה הנאשמת כי היא "סתם" עוברת על "כללים טכניים", אין בחוסר ההבנה שלה, לגבי סיבת פעולותיו
20 של הנאשם, כדי לפטור אותה מאחריותה הפלילית לגבי עבירתה שלה. די שהבינה שהמתנות והכספים מתקבלים
21 בגלל הסכמתה השיטתית, לקבל את השיקים האסורים.
22
- 23 91. אשר לשווי המתנות – הנאשמת הודתה מפורשות כי המתנות הן שהניעו אותה להיענות לדרישותיו של הנאשם
24 ולהפקיד "שיקים לא טובים", ולכן אין כלל חשיבות לשאלת שווי המתנות. יתרה מזו, אין מדובר במתנות חסרות
25 ערך, מדובר בסיגריות בשווי של כ-1,000 ₪, שני בשמים, תלושים בשווי של לפחות 750 ₪ ומעטפה עם 2,000 ₪.
26 טענתה על דוכן העדים כי פקט מבחינתה זו קופסא בודדת, היא חסרת שחר, ובבחינת ידיעה שיפוטית שאיש אינו
27 מכנה קופסא בודדת כאפקט.
28

בית משפט השלום בנתניה

18 יולי 2016

ת"פ 34106-10-13 פרקליטות מחוז מרכז מיסוי וכלכלה נ' ברנד
'ואח'

- 1 92. לא זו אף זו, טוענת המאשימה כי סכום טובת ההנאה כלל אינו מהווה יסוד מיסודות עבירת השוחד. במסגרת
2 האיסור על עבירת השוחד, דין פרוטה כדין מאה, וטעות היא לחשוב כי טובת הנאה שערכה קטן אינה בגדר שוחד,
3 שכן לא גובה ההטבה הוא שקובע, כי אם מטרת הנתינה או הלקיחה.
4
- 5 93. כאשר בוחנים את המתת יש לשים מצד אחד את מידת היותו חסר ערך ומצד שני לשקול את מידת הקרבה בין
6 הצדדים. בעניינו, אפילו היו המתנות פעוטות, הן מתעצמות בהעדר כל קרבה בין הצדדים, וודאי שאין עסקינן
7 בטובת הנאה סבירה ומקובלת בין ידידים. אדם סביר אינו נותן תווי קנייה לאנשים שאינם עובדיו.
8
- 9 94. אין נפקות לטענה כי הכסף ניתן לנאשמת עבור בנה למסע לפולין, שכן מתן השוחד ולקיחתו עשויים ללוש צורות
10 שונות ומשונות, וכאשר הטעם לאיסור נעוץ במניעת העמדת עובד הציבור בניגוד עניינים, אין זה משנה אם עובד
11 הציבור נטל את המתת לכיסו או אם ניתנה המתת דרך תרומה. זה גם זה עלולים להשחית את מידות השירות
12 הציבורי, לפגוע באמון הציבור ובפעילות התקינה של המנהל.
13
- 14 95. כאשר הנאשמת מבקשת ומקבלת מעטפת מזומנים בשנת 2011, כאשר היא יודעת אילו מעשים אסורים ביצעה
15 עבור הנאשם במסגרת עבודתה, יש לייחס לנאשמת חזקת מודעות.
16
- 17 96. אשר למועד קבלת השוחד – מבחינה עובדתית, טובת ההנאה הראשונה שניתנה לנאשמת היא קניית מארז סיגריות
18 ב-650 ש"ח, בשנת 2008. מדובר בטובת הנאה, אפילו אם שילמה הנאשמת עבור המארז, שכן השירות שעשה הנאשם
19 כאשר רכש עבורה את המארז, נחשב טובת הנאה. בהמשך נותן לה הנאשם תווי שי ובמשך כל התקופה הזו, משנת
20 2008 ועד שנת 2011, הנאשמת סוטה מהשורה בצורה חמורה, מקבלת שיקים אסורים שחושפים את בנק הדואר
21 – מקום עבודתה, לתביעה נזיקית של מאות אלפי שקלים. אמנם את הכסף קיבלה רק בשנת 2011, אולם מערכת
22 היחסים ביניהם הייתה מושחתת מלכתחילה. מבחינה משפטית, סעיף 5(293) לחוק העונשין קובע כי אין נפקא
23 מינה אם ניתן השוחד לכתחילה או בדיעבד. ב"כ המאשימה מפנה בעניין זה לע"פ 584/72 פ"ש נ' מ"י, ות"פ
24 61784-01-13 מ"י נ' בר.
25
- 26 97. עבירת השוחד משתכללת גם מקום בו יש משוא פנים ולא דווקא סטייה מהשורה. כלומר, העלמת העין של
27 הנאשמת מדרכי פעולתו של הנאשם, והעובדה שלא בדקה אותן לעומק, למרות שידעה שהוא מבצע דרכה
28 תשלומים אסורים, היא משוא פנים.
29

בית משפט השלום בנתניה

18 יולי 2016

ת"פ 13-10-34106 פרקליטות מחוז מרכז מיסוי וכלכלה נ' ברנד
ואח'

- 1 98. אשר לנאשם – הנאשם הוא רו"ח ותיק, ולא יעלה על הדעת כי לא ידע שאסור לפקיד בנק לקבל את אותם שיקים
2 אסורים. הנאשם אף מודה בואת בחקירתו מיום 20.9.2011; הנאשמת היא הפקידה היחידה שקיבלה ממנו טובות
3 הנאה, והן אינן דבר טריוויאלי בין פקיד דואר ללקוח. הנאשם ידע בחקירתו להצביע על הנאשמת כמי ששילם
4 דרכה את השיקים האסורים והיה מתקשר אליה לפני הגעתו לסניף, לוודא שהיא נמצאת.
5
- 6 99. הנאשם הודה כי נתן לנאשמת את המתנות בתמורה לשירותים שנתנה לו, ואף השווה בעצמו את המקרה לפרשת
7 טלנסקי ואולמרט. הדבר מעיד לגישת המאשימה על מודעותו של הנאשם למשמעות המושחתת של אותם כספים.
8
- 9 100. בחינת העובדות בהן הודה הנאשם, לצד הראיות הנסיבתיות והודעת הנאשמת, תוך הסתמכות על מבחני הגיון
10 וניסיון חיים, מביאים למסקנה חד משמעית, כי טובות ההנאה שנתן הנאשם לנאשמת ניתנו בעד תפקידה. מסקנה
11 זו מבססת את אשמתו של הנאשם.
12
- 13 101. גרסת הנאשם כי עסק בגמילות חסדים כלפי הנאשמת היא גרסה כבושה. במשך כל חקירותיו לא התייחס הנאשם
14 למצבה הכלכלי של הנאשמת. זאת ועוד, עצם הטענה כי ריחם עליה היא טענה צינית ולא אמינה, שכן כיצד לא
15 היסס לגנוב את לקוחותיו, שביניהם גם לקוחות מבוגרים מאוד, אותם הכיר, לרבות ניצולי שואה?!
- 16
- 17 102. אשר לסוגיות ריבוי עבירות – רצף מעשיו של הנאשם אינו עומד במבחנים שנקבעו בפסיקה בכל הנוגע לעבירה רבת
18 פריטים. בענייננו, אין מדובר במעשים המהווים חלק מתוכנית עבריינית אחת. כך, מדובר על 22 מקרים, בהם גנב
19 215 שיקים ובסך הכול במשך התקופה הרלוונטית לכתב האישום נטל לעצמו הנאשם סכום מצטבר של 2,045,456
20 ₪.
- 21
- 22 103. אופן הגניבה השתנה מפריט לפריט, כל שיק הוצא מבעליו באופן שונה, גם דרכי הסוואת הגניבה השתנו משיק
23 לשיק ומלקוח ללקוח; אשר למשך הביצוע – העבירות התבצעו במשך כמעט עשור, ולא בתקופה של "פרק זמן לא
24 ארוך מדי" כפי שקבעה הפסיקה (דנ"פ 4603/97 משולם נ' מ"י); מבחן השכל הישר אף הוא מוביל למסקנה, כי
25 התייחסות לכל הגניבות יחד כאל עבירה אחת, היא מלאכותית.
26
- 27 104. כך גם ריבוי הנפגעים הוא אינדיקציה לריבוי העבירות – האינטרס הציבורי ותחושת הצדק לא מאפשרים להתייחס
28 ל-23 קורבנות שונים, אנשים עם פנים ושמות, אשר את חלקם הכיר הנאשם עשרות שנים, כקורבנות לעבירה אחת.
29 רואה חשבון הוא איש אמון בעמדה רגישה ביותר, התלות בו ובמקצועיותו היא כמעט מוחלטת.
30

בית משפט השלום בנתניה

18 יולי 2016

ת"פ 13-10-34106 פרקליטות מחוז מרכז מיסוי וכלכלה נ' ברנד
'ואח'

105. האינטרס הציבורי המוגן הוא כל כך משמעותי וחורג מעבר לפן הקנייני הפרטי של כל קורבן, עד שאין כל אפשרות לקבץ את כלל העבירות לכדי עבירה אחת. כך, ניקיון הכפיים הנדרש מרואה חשבון וחובת האמונים שהוא חב ללקוחותיו ולמעסיקיו צריכה להיות מוחלטת, שהרי בלעדיהם לא יכולה להתקיים מערכת חשבונאית כלכלית בחברה המודרנית. יחסי אמון אלה הם התשתית לקיום הכלכלה.

עיקר טענות הנאשמים

טענות הנאשם

106. על מנת להרשיע בעבירת שוחד נדרש להוכיח מעל לכל ספק סביר כי המתת שקיבל עובד הציבור ניתן בעד פעולה הקשורה בתפקידו. כמו כן, נדרש להוכיח ביחס לנותן השוחד, כי הייתה לו מודעות לכך שהמתת שניתן היה בעד פעולה הקשורה בתפקידו של עובד הציבור.

107. המחלוקת העיקרית בתיק היא סביב שאלת הקשר הסיבתי ביסוד "בעד פעולה הקשורה בתפקידו". הראיות בתיק מצביעות על כך כי הנאשם לא נתן את המתנות בעד פעולותיה של הנאשמת, שכן הנאשם לא היה מודע לכך שהמתנות ניתנות בעד פעולות של הנאשמת, ולכל הפחות כי מכלול הראיות מעלה ספק סביר ביחס לאישום בעבירת השוחד.

108. מחלוקת נוספת, קיימת סביב שתי חפיסות הסיגריות הנוספות שקיבלה הנאשמת, אשר בחקירתה במשטרה סיפרה כי קיבלה שני פקטים, ובבית המשפט הסבירה כי התכוונה לחפיסת סיגריות בודדת. לשיטת ב"כ הנאשם, אין זה כלל משנה, שכן אין בכך לשנות מהעובדה שהן לא ניתנו מהנאשם בעד פעולות הנאשמת.

109. המאשימה לא הצביעה על כל ראיה ממנה ניתן לקבוע למעלה מספק סביר כי בתקופה הרלוונטית לכתב האישום, היה קיים נוהל האוסר לבצע את הפעולות שביצעה הנאשמת. העד ידידיה סלע הציג את הנוהל הקיים משנת 2014, עדותו במשטרה נגבתה בשנת 2011 ולא ברור כלל כי הנוהל הנטען היה קיים בתקופה הרלוונטית לכתב האישום. הנוהל אף לא הוצג לנאשמים בחקירתם במשטרה.

110. העובדה כי הנאשם הפקיד שיק "אסור" גם אצל פקיד אחר בסניף, מצביעה בוודאי על אפשרות כי הנוהל האוסר לא היה קיים בתקופה הרלוונטית, ולכל הפחות על כך כי עובדי הסניף לא היו מודעים לנוהל בתקופה הרלוונטית.

בית משפט השלום בנתניה

18 יולי 2016

ת"פ 13-10-34106 פרקליטות מחוז מרכז מיסוי וכלכלה נ' ברנד
'ואח'

- 1 111. המתנות כולן, היו בשווי מצטבר של כ-3,000 ₪ שנפרשו על פני למעלה משלוש שנים, כאשר עיקר השווי – 2,000
2 ₪, ניתנו עבור מסע לפולין של בנה של הנאשמת. בוודאי ניתן ללמוד מכך כי לא סביר שאלה ניתנו בעד פעולה
3 כלשהי (בג"צ 7074/93 סויסא נ' היועמ"ש). אף חוקרי המשטרה סברו שאין זה מתקבל על הדעת כי מישהי תסכן
4 את עבודתה בשל המתנות חסרות החשיבות הללו.
5
- 6 112. יש להקיש לענייננו, מעניינה של פרקליטת מחוז תל אביב הגב' רות דוד, אשר התיק נגדה נסגר מחוסר ראיות, ושם
7 נקבע כי במהלך כהונתה קיבלה מרונאל פישר שני עטים בשווי של 2,500 ₪ ועוד כמויות של זרי פרחים וסחלבים,
8 כאשר הייתה מעורבת בתיקים בהם יש זיקה לפישר כמייצג. כמו כן, קיבלה מן הקבלן יאיר ביטון תיק וצעיף של
9 חברת "לואי ויטון" תוך שהיא מעורבת בתיק הקשור אליו. לתמיכה בטענותיו צרף ב"כ הנאשם החלטת היועמ"ש
10 מתאריך 1.3.2016 לגנוז את האישומים כנגד הגברת דוד.
11
- 12 113. הנאשם הודה בעבירות חמורות, אך מכחיש מכל וכל את עבירת השוחד וברי כי יש בכך לשלול את המודעות לכך
13 שהמתת היה בעד פעולות הקשורות בתפקיד. הנאשם אף לא ידע כי הפעולות שעשתה הנאשמת הן אסורות, וחזר
14 על כך פעם אחר פעם בחקירתו.
15
- 16 114. הקשר בין הנאשמים, אמנם היה קשר בין פקידת הדואר ללקוח, אולם הקשר כלל היכרות של למעלה מ-8 שנים,
17 באופן כמעט יומיומי, ואין מדובר בנותן שירות מקרי. ממילא אין מדובר במתנות יקרות ערך, ואף חוקרי המשטרה
18 סברו כך.
19
- 20 115. לעניין עבירת הגניבה – מדובר בעבירה אחת רבת פריטים. מדובר בתוכנית עבריינית אחת במסגרתה בוצעו מעשיו
21 של הנאשם, אשר פעל לפי שיטת פעולה סדורה וקבועה, שלא השתנתה באופן מהותי בין פריט לפריט. האינטרס
22 החברתי המוגן מאפשר צירוף של הפריטים לכדי עבירה מרובת פריטים אחת, שכן מדובר בעבירות רכוש ולא נגד
23 גופו של אדם.
24
- 25 116. אף משך הזמן שחלף בין פריט לפריט אינו רב, ואף על פי שהאירועים התפרשו על פני תקופה, יש לייחס חשיבות
26 למשך הזמן שחלף בין פריט לפריט, ולא למכלול הזמן במהלכו התבצעה התוכנית.
27
- 28 117. עבירות הגניבה נעשו בעיקרן נגד לקוחותיו הגדולים של הנאשם, עם חלקם הגיע להסדרים, ועם חלקם הוא עובד
29 עד היום.
30

בית משפט השלום בנתניה

18 יולי 2016

ת"פ 13-10-34106 פרקליטות מחוז מרכז מיסוי וכלכלה נ' ברנד
'ואח'

טענות הנאשמת

- 1
- 2
- 3 118. לנאשמת נגרם עינוי דין מתמשך במשך למעלה מ-5 שנים, עת הגישה נגדה המאשימה כתב אישום חמור בגין עבירת
- 4 לקיחת שוחד בידי עובד ציבור, תוך התעמרות חסרת פשרות בנאשמת וגרימת נזק כלכלי ונפשי כבד, אגב בזבוז
- 5 משאבי עתק למדינה ובזבוז זמן שיפוטי יקר. המאשימה גרמה לעינוי דין משווע לנאשמת אשר נזרקה ממקום
- 6 עבודתה לאחר למעלה מ-30 שנה, בהיותה אלמנה ומפרנסת יחידה, חרצה את דינה ולא במשפט, הטילה עליה קלון
- 7 והותירה אותה מחוסרת כל.
- 8
- 9 119. על המאשימה מוטל הנטל להוכיח כי הנאשמת עברה על כל יסודות העבירה, העובדתי והנפשי על כל רכיביה מעל
- 10 לכל ספק סביר, ומקום שהתגלה ספק סביר ביחס לאחד מרכיבי העבירה, לא ניתן להרשיע. בענייננו, קיים לפחות
- 11 ספק סביר, וברי כי יש לזכות את הנאשמת.
- 12
- 13 120. עבירת השוחד אינה עבירת סל לכל ההפרות האפשריות של כללי מינהל תקין בידי עובדי ציבור, ויש לנהוג בפרשנות
- 14 מצמצמת. משאלמנט השחיתות נעדר מהפעולות המיוחסות לנאשמת בכתב האישום, הרי שאין מקום לייחס לה
- 15 עבירה פלילית בגין מעשייה והיה צריך להסתפק בהליך המשמעתי, במסגרתו נחרץ גורלה זה מכבר, עוד בשנת 2014,
- 16 עת הושעתה מעבודתה. חוקרי המשטרה בעצמם לא סברו שיתפתח התיק נגד הנאשמת לכדי שוחד, ואף לא טרחו
- 17 לתפוס את אותן מתנות.
- 18
- 19 121. יסודות עבירות השוחד אינם מתקיימים – המאשימה לא הוכיחה מעל לכל ספק סביר כי הנאשמת לקחה שוחד ;
- 20 המאשימה לא הוכיחה מעל לכל ספק סביר כי הנאשמת נטלה מתת בעד ביצוע הפעולות המיוחסות לה בכתב
- 21 האישום ; המאשימה לא הוכיחה מעבר לכל ספק סביר כי לנאשמת הייתה מחשבה פלילית ; המאשימה לא הוכיחה
- 22 מעל לכל ספק סביר כי הנאשמת הייתה מודעת למשמעותה היותה עובדת ציבור ולא יסורים ולהגבלות החלים עליה
- 23 ככזו ; המאשימה לא הוכיחה מעל לכל ספק סביר כי הנאשמת הייתה מודעת לעובדה כי קבלת מתת בשווי \$15 או
- 24 תרומה כלשהי מהנאשם היא בזיקה למילוי תפקידה ; המאשימה לא הוכיחה מעבר לכל ספק סביר כי הנאשמת
- 25 הייתה מודעת לכך שמתת כלשהי הגיעה לידיה בעד פעולה הקשורה עם מילוי תפקידה.
- 26
- 27 122. החשדות המיוחסים לנאשמת לפי כתב האישום הם בגין פעולות שביצעה לכאורה החל משנת 2003, כ-7 שנים עובר
- 28 למועד קבלת כספי התרומה עבור בנה, ובפער זמנים זה יש כדי לנתק את הקשר הסיבתי בין הלקיחה, לבין ביצוע
- 29 הפעולות המיוחסות לה בכתב האישום.
- 30

בית משפט השלום בנתניה

18 יולי 2016

ת"פ 13-10-34106 פרקליטות מחוז מרכז מיסוי וכלכלה נ' ברנד
'ואח'

123. עיקר המתת לו מייחסת המאשימה חשיבות הוא 2,000 ₪ במזומן, אשר המאשימה ידעה כי ניתנו לנאשמת
כתרומה עבור השתתפות בנה במסע לפולין, וחרף זאת, שלא בתום לב, מעלימה עובדה זאת, ומסלפת הנסיבות
בכתב האישום.
124. אשר לסיגריות – הנאשמת חוזרת על גרסתה, לפיה באומרה פקט כוונתה לקופסת סיגריות בודדת. הנאשמת
מדגישה כי אין מחלוקת כי שילמה עבור הסיגריות ב-3 הזדמנויות, מתוך ה-5 המוזכרות בכתב האישום. בפעם
הרביעית, עליה לא שילמה הנאשמת, קיבלה מהנאשם 2 קופסאות בודדות של סיגריות, וזאת כמתנה לחג, שווי
המתנה בסך הכול כ-70 ₪. בפעם האחרונה לא הספיקה הנאשמת כלל לקבל את הסיגריות, שכן הנאשם נעצר
בשדה התעופה.
125. אשר לבשמים – הנאשמת קיבלה בשמים בשתי הזדמנויות, בפעם האחת לבקשתה, ובפעם השנייה כמתנת יום
הולדת. בפעם הראשונה הנאשם סירב לקבל תשלום בגין הבושם מסוג MUSK OIL, בשל מחירו הזעום בסך \$15,
קרי כ-60 ₪.
126. תווי הקנייה, ניתנו לנאשמת לסייע לה בערב חג הפסח, בהיותה אלמנה ואם לילד, ובמצב כלכלי קשה. הנאשם נהג
להביא לאנשים רבים אחרים סיגריות ובשמים כדבר שבשגרה, ואין לראות בקבלת הסיגריות בהזדמנויות שונות
משום קבלת טובת הנאה. מדובר במחווה מקובלת בקרב ציבור הישראלים. ממילא, המתנות כולן קלות ערך, עד
כי אין לראות בהן שוחד.
127. הנאשמת לא הייתה מסכנת את מקום עבודתה, מקור פרנסתה היחיד על מנת לקבל סיגריות ובושם. הנאשמת
העידה, כי הייתה עושה את אותן הפעולות, גם אם הנאשם לא היה מביא לה דבר, שכן לא חשבה באותה העת כי
היא עושה דבר פסול. כפי שעולה מהודעותיהם של לקוחותיו של הנאשם, אף הם לא חשדו בנאשם, וסמכו עליו.
128. המאשימה התעקשה לראשונה על צירוף התיעוד החזותי רק כאשר התברר לה כי תביעתה קרסה בתום דיון
ההוכחות. לנוכח הפערים העצומים שהתגלו בין "שכתוב" הודעת הנאשמת לבין התיעוד החזותי, אין מנוס
מלהתייחס לפערים אלה לראשונה במסגרת הסיכומים, משזוהי ההזדמנות הראשונה, שניתנה לנאשמת לעשות
כן.
129. הנאשמת נאלצה לממן בעצמה בקושי רב את תמלול התיעוד החזותי, ותוצאות התכתוב קשות הן. רישום החקירה
שנערך במשטרה מיום 18.9.2011 מונה 12 עמודים בסך הכול, בעוד בתכתוב החקירה על ידי מכון התמלול הפרטי,

בית משפט השלום בנתניה

18 יולי 2016

ת"פ 13-10-34106 פרקליטות מחוז מרכז מיסוי וכלכלה נ' ברנד
'ואח'

- 1 תוכתבו 186 עמודים. כך גם החקירה שהתנהלה ביום 19.9.2011, תוכתבה על ידי החוקרת לכדי 12 עמודים, בעוד
2 תכתוב החקירה הפרטי העלה 113 עמודים.
3
- 4 130. המאשימה לא תיעדה את חקירת הנאשמת בהודעותיה כנדרש על פי הוראת סעיף 4 לחוק סדר הדין הפלילי (חקירת
5 חשודים), תשס"ב-2002, ובכך פגעה בתקינותו, טוהרו והגינותו של ההליך הפלילי המתנהל נגד הנאשמת על לא
6 עוול בכפה. ב"כ הנאשמת מפנה לע"פ 1361/10 מדינת ישראל נ' זגורי (2.6.2011), שם עמד כב' השופט רובינשטיין
7 על חשיבותו של תיעוד ההליך הפלילי.
8
- 9 131. אשר לטענת המאשימה כי יש לפסול את עדותה של הנאשמת, ולהתבסס על הודעותיה, מוטב כי זו לא הייתה
10 מועילת. הנאשמת דיברה אמת בחקירותיה, ודיברה אמת בחקירתה בבית המשפט. המאשימה מטעה את בית
11 המשפט, בהפנייתה לסעיף 10 לפקודת הראיות, וזאת לראשונה בסיכומיה. הודעות הנאשמים הוגשו אך ורק על
12 מנת לייצל ולקצר את הדיון, תוך הסתייגויות שהובאו בהסכמה דיונית שקיבלה תוקף של החלטה, לבטח לא הוגשו
13 ההודעות באופן בו הנאשמת מסכימה לכל תוכן האמרה, ולראיה הנאשמים העידו לפני בית המשפט ונחקרו.
14 ממילא השאלה אינה של קבילות, אלא של משקל.
15
- 16 132. הסכמה מסויגת אינה הסכמה לצרכי סעיף 10 לפקודת הראיות, שכן התנאי להגשת אמרה כאמור הוא שתוכן
17 האמרה אינו שנוי במחלוקת [ע"פ 4736/91]. ממילא בעניינו, הוגשו ההודעות בהסתמך על סעיפים 11 ו-12 לפקודת
18 הראיות, ותוך הסכמה כי אמרתה של הנאשמת לא תפעל לרעתה.
19
- 20 133. התנהלות המאשימה בתיק מחייבת שימוש בהגנה מן הצדק – על המאשימה כרשות ציבורית לפעול בסבירות,
21 ביושרה, בתום לב ובטוהר המידות, ולשמור על זכותו של הנאשם להליך הוגן. הזכות להליך הוגן אינה רק אינטרס
22 אישי של החשוד או הנאשם העומד לדין, כי אם זהו אינטרס ציבורי.
23
- 24 134. אלא שבענייננו, המאשימה לא בחלה בשום אמצעי, החל מיום מעצרה וחקירתה, עד כדי הבאתה לרצון להביא קץ
25 לחייה, דרך הגשת כתב אישום חמור ולא מבוסס, וגרימת עינוי דין לנאשמת, והכול תוך חריגה חמורה ובולטת
26 מנורמות ההגנות, אגב עריכת מקצי שיפורים חדשות לבקרים.
27
- 28 135. מחדלי החקירה שנעשו בתיק זה, ואשר התגלו כתוצאה מקבלת התיעוד החזותי, לאחר דיון ההוכחות, כשלעצמם
29 יש בהם להביא לביטולו של כתב האישום נגד הנאשמת. החוקרים לא הזהירו את הנאשמת מלכתחילה כי היא
30 חשודה בקבלת שוחד, הנאשמת לא הבינה כי היא נחקרת בעבירת השוחד, לא הובהרה לה חומרת העבירה, ולא

בית משפט השלום בנתניה

18 יולי 2016

ת"פ 13-10-34106 פרקליטות מחוז מרכז מיסוי וכלכלה נ' ברנד
'ואח'

- 1 ניתנה לנאשמת הזדמנות אמיתית להבין כי היא זקוקה לייעוץ משפטי. המאשימה אף ביקשה לצרף תיעוד חזותי
2 חלקי, לאחר תום שלב ההוכחות, אשר ממנו נעדרו חלקים חשובים בעדותה של הנאשמת.
3
- 4 136. החוקרים פגעו בכבודה של הנאשמת, עת נכנסו לחדרה בעודה לבושה בגדים תחתונים בלבד, ודאגו להבהיר לה כי
5 היא "סוליה קטנה בעקב". ב"כ הנאשמת מפנה למזכר מיום החקירה, ממנו עולה כי הנאשמת מאיימת לשים קץ
6 לחייה [נ/13].
7
- 8 137. החוקרים מנעו מהנאשמת להציג מסמכים המצביעים על חפותה, כך למשל בחקירתה מיום 18.9.2011, ביקשה
9 הנאשמת להציג ראיות כי שילמה עבור הסיגריות, אך החוקרת סירבה לאפשר זאת, ופשוט אמרה שאינה מעוניינת
10 לראות את הראיות.
11
- 12 138. ב-33 מתוך 56 פעולות המיוחסות לנאשמת בכתב האישום, לא הוכחה המאשימה מעבר לספק סביר כי הנאשמת
13 פעלה בניגוד להנחיות התפעוליות, אשר אף הן לא הוכחו, ולבטח לא הוכחה עבירת השוחד.
14
- 15 139. כך, ב-26 מתוך 56 מקרים השיק שהוצג להפקדה אינו "למוטב בלבד", ולפיכך במקרים אלה ההפקדה בוצעה כדין,
16 אף לשיטת המאשימה, שכינתה שיקים שכאלה כשיקים טובים [להלן מספרי השיקים כמפורט בנספח א' לכתב
17 האישום - 159, 160, 163, 164, 166, 169, 170, 171, 174, 175, 176, 177, 188, 191, 192, 198, 199, 200, 201, 204,
18 205, 206, 210, 211, 212, ו-213]; במקרה אחד מתוך 56 קיימת התאמה מלאה בין השיק לשובר, ולפיכך ההפקדה
19 בוצעה כדין, אף לשיטת המאשימה [173]; ב-5 מקרים מתוך 56 לא הוצג השיק, אלא רק השובר, כך שלא ניתן
20 להתרשם אם השיק הוא "למוטב בלבד" או לא, וודאי שלא ניתן להוכיח מעבר לספק סביר [161, 162, 185, 203 ו-
21 215]; במקרה אחד מתוך 56 המקרים, כלל לא הוצג השובר, כך שלא ניתן להוכיח מעבר לספק סביר כי הנאשמת
22 פעלה שלא כדין [168].
23
- 24 140. 15 מתוך 56 הפריטים, לא הוצגו כלל לנאשמת בחקירותיה.
25
- 26 141. עוד מבקשת ב"כ הנאשמת לציין כי ביום 1.9.2004, אוחדו אגפי מע"מ ומס הכנסה לישות אחת – רשות המיסים.
27 כך שביצוע תשלומים בגין מע"מ ומס הכנסה באמצעות המחאות לטובת מס הכנסה, לא הייתה שלא כדין, וממילא
28 המחאות אלה לא חזרו.
29

בית משפט השלום בנתניה

18 יולי 2016

ת"פ 34106-10-13 פרקליטות מחוז מרכז מיסוי וכלכלה נ' ברנד ואח'

142. משהסתיים הליך ההוכחות, אין עוד ספק כי יסודות העבירה אינם מתקיימים וכל אשר ביקש בית המשפט לברר במסגרת ההוכחות אכן התברר אחד לאחד, והוא כי המאשימה לא הוכיחה כי הנאשמת ביצעה את עבירת השוחד.
143. כפי שהעידה הנאשמת, וכפי שאף עלה מהודעתה של הגברת לאה ברק, אין פקידי הדואר יכולים לשים לב לרישומים בשיקים, בשל העומס הרב המוטל עליהם, בעיקר בימים של ביצוע תשלומים למוסדות, בהם מתבצעות כ-400, ולפעמים אף יותר מ-500 פעולות ביום.
144. הנאשם אף הסתייע בפקידי דואר נוספים לשם ביצוע הגניבה, אך המאשימה התעלמה מכך, ונהגה באכיפה בררנית. המאשימה אף לא בחנה את סוגיית קבלת המתנות המתרחשת כדבר שבשגרה בסניפי הדואר.
145. ולסיום – הנאשמת בת 55, אלמנה מזה 11 שנה, בנסיבות טרגיות, מפרנסת יחידה לבן יחיד, שחיה בגפה. החל ממועד חקירתה, הועברה מתפקידה כאשנבאית, לתפקיד של ממינת תיבות דואר, ונותקה כליל מכל מגע עם קהל, באופן שהמיט עליה אות קלון. הנאשמת נפגעה קשות מההליך הפלילי המתנהל נגדה, כבודה נרמס ודינה נחרץ. היא נפגעה קשות כלכלית, חברתית ונפשית, עד כי כיום היא נתמכת בטיפול פסיכיאטרי על בסיס קבוע.
146. במקום להרפות מהנאשמת עם סיום החקירה הפלילית, אשר נוהלה בדרך פוגענית, משפילה ומבוזה, בחרה המאשימה לאחוז בקרנות המזבח ולהמשיך ולנהל נגד הנאשמת מלחמת חורמה דורסנית.
- ז. דיון והכרעה**
147. כבר עתה אומר, וכפי שכבר ציינתי לעיל, איני סבור כי מעשיה של הנאשמת מקיימים את יסודות עבירת השוחד. ממכלול הראיות, עולה כי אכן הנאשמת פעלה במספר מקרים, באופן שאינו ראוי, ובכך מכוון אני הן לתשלומים שבוצעו כאמור ואף ללקיחת כסף מקופת הדואר לרכישת עוגיות, אולם אין במעשיה של הנאשמת כדי לקיים את יסודות עבירת השוחד. כך אף איני סבור, כי מעשיו של הנאשם עולים כדי עבירת מתן השוחד, וזאת מבלי להקל ולו במעט במעשים החמורים בהם הודה.
148. כאמור, המאשימה טוענת כי הנאשם נתן לנאשמת טובות הנאה שונות במספר הזדמנויות, בעד פעולות הקשורות בתפקידה, באופן המקיים את עבירת השוחד:
- א. **סיגריות** – ב-5 הזדמנויות שונות בין שנת 2008 לשנת 2011, הביא הנאשם לנאשמת סיגריות מחנויות פטורות ממכס בשדה התעופה. בסך הכול, הביא הנאשם לנאשמת סיגריות מה"דיוטי פרי" בחמישה

בית משפט השלום בנתניה

18 יולי 2016

ת"פ 13-10-34106 פרקליטות מחוז מרכז מיסוי וכלכלה נ' ברנד
'ואח'

- 1 מקרים. שלוש פעמים החזירה לו הנאשמת את הכסף, ובשני מקרים לא שילמה לו על כך. המאשימה
2 סבורה כי אף אם השיבה את עלות הסיגריות, בעצם הרכישה במחיר מוזל ללא מכס, טמונה טובת הנאה.
3 ב. **בושם** – בחודש ספטמבר 2010 הביא הנאשם לנאשמת בושם מה"דיוטי פריי", ועשה כן בהזדמנות נוספת,
4 במועד לא ידוע.
5 ג. **כסף מזומן** - בחודש אפריל 2011, קיבלה הנאשמת מעטפה ובה 2,000 ₪ במזומן, שניתנו לה על מנת לממן
6 את נסיעתו של בנה לפולין.
7 ד. **תווי קנייה** – בחודש אפריל 2011 קיבלה הנאשמת מן הנאשם תווי קנייה בסכום של כ- 750 ₪.

1.ז עבירת השוחד

- 11 1.49. כפי שהבהיר לאחרונה בית המשפט העליון בע"פ 3295/15 מדינת ישראל נ' גפסו (31.3.2016) (להלן: "עניין גפסו"),
12 עבירות השוחד במשפט הישראלי מעוגנות בפרק ט' לחוק העונשין, תחת הכותרת "פגיעות בסדרי השלטון
13 והמשפט". בסימן ה' מעוגנות עבירות השוחד. סימן זה מייחד שתי הוראות מרכזיות לעבירת השוחד, האחת עניינה
14 לקיחת שוחד לפי סעיף 290 לחוק העונשין, והשנייה – מתן שוחד לפי סעיף 291 לחוק העונשין, וזו לשונן:

סימן ה': עבירות שוחד

לקיחת שוחד

- 17 290. (א) עובד הציבור הלוקח שוחד בעד פעולה הקשורה בתפקידו, דינו – מאסר עשר שנים או
18 קנס שהוא אחד מאלה, הגבוה מביניהם:
19 (1) פי חמישה מהקנס האמור בסעיף 61(א)(4), ואם נעברה העבירה על ידי תאגיד – פי
20 עשרה מהקנס האמור בסעיף 61(א)(4);
21 (2) פי ארבעה משווי טובת הנאה שהשיג או שהתכוון להשיג על ידי העבירה.
22 (ב) בסעיף זה, "עובד הציבור" - לרבות עובד של תאגיד המספק שירות לציבור.

מתן שוחד

- 25 291. נותן שוחד לעובד הציבור כהגדרתו בסעיף 290(ב) בעד פעולה הקשורה בתפקידו, דינו – מאסר
26 שבע שנים או קנס כאמור בסעיף 290(א).

- 28 1.50. יוזכר כי הנאשם הואשם בעבירה של מתן שוחד לעובד ציבור, אך בכתב האישום נרשם כי מדובר בעבירה לפי סעיף
29 290(א) לחוק העונשין. ברי כי העבירה הרלוונטית היא עבירת "מתן שוחד" לפי סעיף 291 לחוק העונשין. למרות
30 זאת, לא ראיתי כי יש בכך כדי לפגום באישום המיוחס לנאשם בעניין זה. ודוק.
31

בית משפט השלום בנתניה

18 יולי 2016

ת"פ 13-10-34106 פרקליטות מחוז מרכז מיסוי וכלכלה נ' ברנד
ואח'

151. כידוע, במקרים של אי התאמה בין תיאור העובדות בכתב האישום לבין הוראות החיקוק, ידן של העובדות על העליונה [יעקב קדמי על סדר הדין בפלילים] [חלק שני] תשס"ט - 2009, בעמ' 1287]. כל עוד אין מקום לחשש כי קופח הנאשם בהגנתו, ייטה בית המשפט לשים את הדגש על תיאור העובדות [רע"פ 5978/04 פלוני נ' מדינת ישראל, ס (4) 594 (2006)].

152. בנסיבות המקרה דנן, בהן ברור לכל כי הנאשם הואשם במתן שוחד, ולא בלקיחת שוחד, ומפני אישום זה הוא התגונן, ואף משום שהסנגוריה לא טענה דבר לעניין זה, לא ראיתי לייחס לכך משמעות מעבר לאמור.

ז.1.א מהו שוחד?

153. בעניין גפסו הנ"ל, הגדיר בית המשפט העליון "שוחד", כ"טובת הנאה שעובד ציבור משיג כתוצאה ישירה של מעילה בתפקידו", וחידד כי בקבעו את עבירת השוחד ביקש המחוקק להגן על טוהר המידות של פקידי הציבור, על פעילותו התקינה של המינהל לבל תושפע מקבלת טובות הנאה ועל אמון הציבור במערכת השלטונית [עניין גפסו, פסקה 18 לפסק דינה של כבוד השופטת חיות].

154. בע"פ 4456/14 קלנר נ' מדינת ישראל (29.12.2015) (להלן: "עניין הולילנד"), עמד בית המשפט העליון על חומרתה של עבירת השוחד, ועל הגישה המרחיבה של המחוקק ושל בתי המשפט בייחוס פלילות לגילויים של שחיתות שלטונית בכלל, ובכל הנוגע לעבירת השוחד בפרט.

155. כך נהג אף בית המשפט העליון בעניין גפסו, אך זאת, תוך הפניה לפסיקה נוספת של בית המשפט העליון, המזהירה מפני החלת עבירת השוחד על מי שהמחוקק לא התכוון להחילה עליו, שכן אף בכך טמונה סכנה, לרבות הסכנה שבשחיקת החומרה היתרה שבעבירת השוחד. מפאת חשיבותם, אביא את הדברים בלשון אומרים:

"נאמנים לגישה זו קבעו גם בתי המשפט בשורה ארוכה של פסקי דין הלכות המרחיבות את יריעתה של עבירת השוחד נוכח מאפייניה הייחודיים ונוכח חשיבותם של הערכים המוגנים העומדים בבסיסה ...

עם זאת הוסיף בית משפט זה והזהיר מפני החלת עבירת השוחד על מי שהמחוקק לא התכוון להחילה עליו בציינו כי "עבירת השוחד, על-אף היקף התפרסותה הניכר, אינה "עבירת סל" לכל ההפרות האפשריות של כללי מינהל תקין" (עניין מרקדו, עמוד 500). כמו כן עמד בית המשפט על הסכנה בהרחבת יתר של תחולת העבירה בציינו כי היא עלולה להוביל לשחיקת החומרה היתרה שבעבירת השוחד (עניין מרקדו, עמוד 499; קרמניצר ולבנון; השוו לדיון העוסק בהיקף פרישתה של עבירת

בית משפט השלום בנתניה

ת"פ 13-10-34106 פרקליטות מחוז מרכז מיסוי וכלכלה נ' ברנד
ואח'

18 יולי 2016

- 1 הפרת האמונים: דנ"פ 1397/03 מדינת ישראל נ' שבס, פ"ד נט(4) 385 (2005); מרים גור אריה "פניקה
- 2 מוסרית והשחיתות השלטונית: השתלטות העבירה הפלילית של הפרת אמונים על התחום האתי
- 3 והמשמעותי" משפט ועסקים יז 447 (2014)). ברוח זו אף נפסק כי בית המשפט מחויב לבחון במשנה
- 4 זהירות את נסיבותיו של כל מקרה ומקרה בטרם יגיע למסקנה כי אכן מדובר בשוחד (ע"פ 205/84
- 5 צדיק נ' מדינת ישראל, פ"ד מ(3) 85, 98 (1986)) (להלן: עניין צדיק), אם כי יש לזכור ש"סצינת מתן
- 6 השוחד ולקיחתו עשויה לפשוט וללבוש צורות שונות ומשונות ועל כן יש קושי למצות את כולן
- 7 ברשימה סגורה של מקרים" (עניין אלגריסי, פסקה 8; לסקירת פסיקתו של בית משפט זה בפרשיות
- 8 שוחד מרכזיות ראו עניין הולילנד, עמ' 41-46). " [עניין גפסו, פסקה 18; ההדגשות שלי – נ.ע.]
- 9
- 10 156. בספרו "על הדין בפלילים – חוק העונשין" [חלק רביעי], בעמ' 1742, מסביר המלומד קדמי כי הדיבור "שוחד"
- 11 מבטא בעת ובעונה אחת גם את ה"מתת" גופו, וגם את אופייה "המושחת" של נתינתו או לקיחתו. האופי המושחת
- 12 של הנתינה ו/או הלקיחה הוא ההופך את המתת למושחת:
- 13
- 14 "הדיבור 'שוחד' מבטא בעת ובעונה אחת גם את ה'מתת' גופו – קרי: את טובת ההנאה – וגם את
- 15 אופייה 'המושחת' של נתינתו ו/או לקיחתו. האופי ה'מושחת' של הנתינה ו/או הלקיחה הוא ההופך
- 16 את המתת ל'שוחד'; שללא תו אופי זה – אין בעצם נתינתו ו/או לקיחתו של אותו מתת משום 'שוחד'."
- 17
- 18 157. דומני, כפי שארחיב עוד להלן, כי המקרה שלפנינו, נעדר את יסוד השחיתות, והכנסת המקרה דנן תחת עבירת
- 19 השוחד, יהיה בו כדי להוביל לשחיקת החומרה היתרה שבעבירת השוחד, תוצאה שבית המשפט העליון הזהיר
- 20 מפניה.
- 21
- 22 **ז.1.ב. יסודות עבירת לקיחת שוחד**
- 23
- 24 158. מקובל לחלק את עבירת השוחד לשלושה יסודות עובדתיים, כפי שעשה לאחרונה בית המשפט העליון בעניין גפסו
- 25 (אם כי יש המחלקים לארבעה ואף לחמישה בצירוף היסוד הנפשי):
- 26 1. **עובד ציבור** – על לוקח השוחד להיות עובד ציבור;
- 27 2. **מתת** – על עובד הציבור ליטול מתת כלשהי שניתן להתייחס אליה במהותה כאל שוחד;
- 28 3. **קשר סיבתי עובדתי בין המתת לפעולה** – נדרש כי נטילת המתת תהא בעד פעולה הקשורה בתפקידו של עובד
- 29 הציבור.
- 30

בית משפט השלום בנתניה

18 יולי 2016

ת"פ 13-10-34106 פרקליטות מחוז מרכז מיסוי וכלכלה נ' ברנד
'ואח'

159. אשר **ליסוד הנפשי** מצד עובד הציבור נוטל המתת, נדרשת **מודעות** לכל היסודות העובדתיים שבעבירה, ובכלל זה נדרשת מודעותו לכך שהמתת ניתנה בעד עשיית פעולה הקשורה בתפקידו [עניין גפסו, פסקה 19]. יובהר כי לעניין היסוד הנפשי נדרשת מודעות בפועל, ולא די ברשלנות [ע"פ 5046/96 מ"י נ' הוכמן, נ(1) 002 (1996)].
160. גם מצד נותן המתת נדרשת מודעות לכל היסודות העובדתיים שבעבירת לקיחת שוחד, שהם זהים במהותם, ליסודות העובדתיים שבעבירת מתן השוחד. יחד עם זאת, נקבע כי עבירת השוחד יכולה להיות מושלמת מצד נותן השוחד, גם אם הצד השני נעדר כוונה פלילית "בין שלא היה מודע לכוונת השוחד, ובין שהוא היה מודע לה אך לא סיפק כל תמורה לטובת ההנאה" [עניין גפסו, פסקה 18; ע"פ 6258/94 יעקובזון נ' מדינת ישראל, פ"ד נ(5) 845, 852 (1997)].
161. בענייננו, הנאשמת היא עובדת דואר ישראל, ואין חולק לפיכך, כי הנאשמת היא עובדת ציבור, בפן היסוד העובדתי. כך גם פעולתה האסורה, בדמות קבלת השיקים האסורים, לא יכולה הייתה להתבצע אלא במסגרת תפקידה כעובדת ציבור בדואר.
162. יחד עם זאת, עולה השאלה אם בנסיבות המקרה, ניתן לראות בקופסאות הסיגריות, בתלושים לחג, בכסף שקיבלה הנאשמת מן הנאשם לנסיעת בנה לפולין, ובבקבוקוני הבושם, מתת אשר ניתן להתייחס אליהם במהותם כשוחד.
163. כמו גם, עולה שאלה של קשר סיבתי, ודאי כאשר מרבית הפעולות האסורות בוצעו בטרם קיבלה הנאשמת את הטובין.
164. לבסוף, אך בחשיבות שאינה פוחתת, עלינו לבחון את התקיימותו של היסוד הנפשי, קרי – האם הייתה הנאשמת מודעת לשלושת היסודות העובדתיים, המקיימים את העבירה; וכך אף ביחס לנאשם.

2.ז הנאשמת לא הודתה בעבירת השוחד

165. בטרם נבחן את התקיימותם של יסודות העבירה במקרה דנן, יובהר כי אין מקובלת עלי טענת המאשימה, כי הנאשמת הודתה בכל יסודות העבירה. טוען ב"כ המאשימה בסיכומיו כי הנאשמת מודה בחקירתה במספר עובדות מרכזיות, המבססות את האישום נגדה.

בית משפט השלום בנתניה

18 יולי 2016

ת"פ 13-10-34106 פרקליטות מחוז מרכז מיסוי וכלכלה נ' ברנד
'ואח'

166. לגישתו, מודה הנאשמת בקבלת המתת, בקבלת טובות הנאה ובקבלת מתנות. כמו כן, הנאשמת מודה כי ידעה שאסור לה לקבל מתנות כעובדת ציבור, כי קבלת השיקים האסורים היא אסורה, וכי הייתה מודעת אף לקשר הסיבתי שבין קבלת המתנות לתשלומים האסורים.
167. אלא שאיני סבור כי אלה פני הדברים. כפי שפורט לעיל, במסגרת הודעת הנאשמת, מייחסת המאשימה לנאשמת דברים שלא אמרה, ונתלית באמירות אשר הוצאו מהקשרן. מפאת חשיבות הדברים, אחזור על חלק מהאמור, ואוסיף.
168. ראשית, הנאשמת העידה בחקירתה לפניי, כי הייתה מאוד נסערת ולחוצה בחקירות [עמ' 53, שו' 12-13; עמ' 56, שו' 21-22; עמ' 57, שו' 6-13; עמ' 61, שו' 10-11; עמ' 62, שו' 24, 31; עמ' 65, שו' 7-9], וכפי שהבהרתי לעיל, טענתה זו מקובלת עלי. התרשמתי כי בחקירתה ניסתה הנאשמת לשתף פעולה עם החוקרים, ואכן ניסתה לרצותם.
169. מהתיעוד החזותי עולה, כי במספר מקרים הנאשמת משנה את תשובותיה, לאחר שהחוקרת שאנה אינה מקבלת את תשובתה הראשונה.
170. כך למשל, בהודעת הנאשמת מיום 18.9.2016 (בשו' 234) שואלת החוקרת את הנאשמת "למה עשית את זה?". בתיעוד החזותי משיבה הנאשמת "אני שלמה עם מה שעשיתי", **אולם תשובה זה כלל לא נרשמה**. החוקרת מטיחה בה "באמת?", אלא שזאת לא נרשם, ואז אומרת הנאשמת "אני לא שלמה עם מה שעשיתי, אני לא יודעת למה עשיתי את זה" ואת תשובה זו בלבד רושמת החוקרת, (וזו התשובה שמופיעה בשורה 235).
171. עוד עולה מן התיעוד החזותי, כי במספר לא מבוטל של מקרים, עת שואלת החוקרת את הנאשמת "למה עשית את זה?" והנאשמת משיבה שוב ושוב שהיא לא יודעת וכי זה לא היה בעד מתנות, וכי המתנות אינן טובות הנאה, **הדברים אינם נרשמים (!!!)**.
172. זאת ועוד, עולה מן התיעוד החזותי, כי הנאשמת אומרת לחוקרת, כי היא בחרה שלא לשמור על זכות השתיקה ולשתף פעולה והחוקרת משיבה בטון כמעט עוקצני "את יכולה לשתוק". הנאשמת משיבה לה "אבל כשאני שותקת את אומרת לי למה את לא מדברת". בתשובה לכך צועקת עליה החוקרת "תעני אמת, אדם לא יכול להגיד אני לא יודע למה עשיתי". **לחילופי דברים אלה, המעידים על הלך הרוח בחקירה, אין כל זכר בהודעה**.
173. כך אף אין תיעוד לחילופי הדברים בין הנאשמת לשני החוקרים שאנה ואופיר, עת צועק עליה החוקר אופיר, כי היא ממציאא. הנאשמת משיבה לו כי אם הוא עשה חקירה (כך במקור), והוא אומר, אז היא תגיד כן.

בית משפט השלום בנתניה

18 יולי 2016

ת"פ 13-10-34106 פרקליטות מחוז מרכז מיסוי וכלכלה נ' ברנד
'ואח'

174. מהפערים בין התייעוד החזותי להודעתה, אין בעיני בסיס לטענה כי הודתה בכל יסודות העבירה, ואף מן ההודעה בכתב לבדה, לא ניתן לדידי לייחס לנאשמת הודאה בעבירות השוחד, ודאי שלא בכל רכיביה. כפי שיובהר להלן, לאורך החקירה כולה, הנאשמת מכחישה מכל וכל את קיומו של קשר סיבתי בין המתנות לפעולה, ומכחישה אף קיומו של יסוד נפשי. בנסיבות אלה, אין המאשימה יכולה לבסס הודאה על שתי אמירות, שלכל הפחות הוצאו מהקשרן. ודוק.
175. המאשימה מפנה ומתבססת על הכתוב בשורה 120 להודעת הנאשמת (ת/1, הודעה מיום 18.9.2011): "לא יודעת, אני חושבת לעצמי שאולי בגלל שהוא נתן לי סיגריות עשיתי את זה הייתי טיפשה באותו רגע אני לא עשיתי את זה בשביל אף טובת הנאה בשביל שום דבר אישי".
176. המאשימה תולה יהבה באמירה "בגלל שהוא נתן לי סיגריות", כהודאה בקשר הסיבתי.
177. דומני כי אין לכך בסיס. ראשית, כבר בהמשך המשפט הדברים סויגו באמירה כי "אני לא עשיתי את זה בשביל אף טובת הנאה" ולפיכך איני יכול לקבל את הטענה כי מדובר בהודאה. ושנית וזאת העיקר, כפי שצוין לעיל (נפסקאות 48 - 49), מצפייה בתייעוד החזותי, עולה כי הדברים לא נאמרו כך כלל. כל שעולה הוא כי הנאשמת שואלת את החוקרת, אם זה מה שהיא רוצה לשמוע, והיא אינה מודה בדברים.
178. לכל היותר מודה הנאשמת שקיבלה את התשלומים בניגוד לנהלים, אולם, עשתה כן מתוך רצון לתת שירות לאדם שסמכה עליו, וסברה כי אינה פוגעת באף לא אחד, וללא קשר למתנות. כפי שעולה מהחקירות, וכפי שאף העידה לפני, הנאשמת כלל לא ידעה על מעשיו של הנאשם, ועשתה הכול מתוך רצון לתת שירות לאדם שסמכה עליו. הנאשמת חזרה בכל תוקף, לאורך כל החקירה [ראו למשל הודעת הנאשמת מיום 18.9.2016, עמ' 5, שו' 120 - 121; עמ' 8, שו' 240; עמ' 10, שו' 305] ואף לאורך חקירתה לפני, על כך שלא עשתה זאת בעד שום טובת הנאה (עמ' 53, שו' 25 - 32).
179. אפילו נתעלם מהפערים מן התייעוד החזותי, כפי שעולה מן החקירה עצמה, פעם אחר פעם נכתב מפיה של הנאשמת כי היא אומרת שלא עשתה זאת למען טובת הנאה, וכך ממשיכה לומר עד סופה של החקירה ביום 18.9.2011; כך אף עולה מחקירתה ביום 19.9.2011 [ראו למשל הודעת הנאשמת 19.9.2011, עמ' 2, שו' 28; עמ' 5, שו' 120 - 121].
180. כאשר הנאשמת אינה מודה, ומכחישה באופן כה נחרץ את יסוד "הבעד" פעם אחר פעם, קרי את יסוד הקשר הסיבתי, ברור כי לא ניתן לייחס לאמירותיה הודאה בעבירת השוחד, אפילו בשורה אחת נכתב אחרת.

בית משפט השלום בנתניה

18 יולי 2016

ת"פ 13-10-34106 פרקליטות מחוז מרכז מיסוי וכלכלה נ' ברנד
'ואח'

- 1 181. כך גם בשורה 168 (ת/1, הודעה מיום 18.9.2011), אליה מפנה ב"כ המאשימה, ומתייחסת אליה כאל הודאה שאין
2 בלתה, הוצאו דבריה של הנאשמת מהקשרם. בחקירה נכתב מפי הנאשמת "אני עשיתי טעות גדולה עם זאב אני
3 העברתי לו תשלומים וקבלתי ממנו טובות הנאה קבלתי סגריות וכסף לפולין ותלושים לחג פסח".
- 4
5 182. אלא, שכאמור, שורה זו המופיעה בחקירה, נאמרה לאחר דברים רבים שלא נרשמו בפרוטוקול, ולאחר שהחוקרת
6 מטיחה בה "אל תשחקי אותה תמימה. אם עשית טעות תגידי עשיתי טעות". הנאשמת עונה "מודה ועוזב ירוחם",
7 ואז בתשובה לשאלות החוקרת, עונה כאמור. ברי, כי אמירתה זו, אינה הודאה שאין בלתה, ויש בה רק רצון לרצות
8 את החוקרת, וכי היא מבקשת כי ינהגו בה במידת הרחמים, בבחינת "מודה ועוזב ירוחם".
- 9
10 183. כאמור, לאורך כל החקירה, כחוט השני, אומרת הנאשמת כי לא עשתה זאת בתמורה לטובות הנאה, ועשתה הכול
11 מתוך תמימות וטיפשות. הדברים עולים ברורות מחקירת הנאשמת לבדה, ואף מבלי להישען על התייעוד החזותי
12 ועל דבריה לפניי, ובנסיבות אלה, איני יכול לראות באמירותיה בחקירה, הודאה בעבירת השוחד בשום פנים ואופן.
- 13
14 184. איני מתעלם מכך שבחקירת הנאשמת מיום 18.9.2011, ידעה לומר כי אסור היה לה לפצל את ההמחאות, וידעה
15 בחקירתה אף לומר מדוע, ואף בשו' 271-272, הנאשמת עונה לשאלת החוקרת כי אמרה לנאשם כי מדובר בפעולה
16 אסורה. יחד עם זאת, לא ברור בדיוק למה מתכוונת הנאשמת, ובחלק אחר של החקירה, אומרת שמותר לשלם
17 בשיק של מישוה אחר, וזאת חוץ ממשרד התחבורה [עמ' 7, שו' 227 – 228]. ברי כי יש בדברים אלה כדי לעורר
18 ספק בדבר ידיעותיה ומודעותה.
- 19
20 185. הנאשם עצמו, הכחיש מכל וכל כי הנאשמת אמרה לו בשלב כלשהו שאסור לפצל שיקים לשתי רשויות שונות.
- 21
22 186. הנאשמים שניהם, חזרו וטענו כי עצם העובדה שהשיקים לא חזרו, מעידים על כך כי לא היה בדבר פסול. זאת
23 ועוד, כלל לא ברור באופן הנדרש ברמה הפלילית, מה ידעה הנאשמת במועד קבלת השיקים. כך בהחלט ייתכן
24 שהדבר נודע לה בסמוך למועד חקירתה, לנוכח חידוד נהלים. יוער, כפי שצוין לעיל, כי אף עדותו של מר ידידה
25 סלע, אינה מסייעת למאשימה בנקודה זו, שכן אין בהודעתו להוכיח בוודאות הנדרשת בהליך הפלילי כי הנוהל
26 היה קיים בתקופה הרלוונטית לכתב האישום.
- 27
28 187. בנסיבות אלה, איני סבור, כי ניתן לייחס לאיזה מדבריה בחקירתה, הודאה בעבירת השוחד, ודאי שלא על כל
29 מרכיביה.
- 30

בית משפט השלום בנתניה

18 יולי 2016

ת"פ 34106-10-13 פרקליטות מחוז מרכז מיסוי וכלכלה נ' ברנד
'ואח'

188. לאחר שהתרשמתי מכנותה של הנאשמת, הן בחקירה והן בעדותה לפניי, איני סבור אף כי מדובר בגרסאות
סותרות, והסתירות, ככל שישנן, נבעו בעיקר מכך שדבריה סולפו פעמים רבות לאורך החקירה. כאמור, מן התיעוד
החזותי עולה ברורות, כי הנאשמת לא הודתה ברכיבי היסוד העובדתי, ועל אחת כמה וכמה לא ביסוד הנפשי.

3.ז ספק רב אם בעובדות המקרה מתקיימים היסודות העובדתיים "מתת" ו"קשר סיבתי"

3.ז.א מתת

189. סעיף 293 לחוק העונשין שכותרתו "דרכי שוחד" מגדיר את יסוד המתת וקובע כך:

דרכי שוחד

293. אין נפקא מינה בשוחד –

- (1) אם היה כסף, שווה כסף, שירות או טובת הנאה אחרת;
- (2) אם היה בעד עשייה או בעד חדילה, השהיה, החשה, האטה, העדפה או הפליה לרעה;
- (3) אם היה בעד פעולה מסויימת או כדי להטות למשוא פנים בדרך כלל;
- (4) אם היה בעד פעולה של הלוקח עצמו או בעד השפעתו על פעולת אדם אחר;
- (5) אם ניתן מידי הנותן או באמצעות אדם אחר; אם ניתן לידי הלוקח או לידי אדם אחר בשביל הלוקח; אם לכתחילה או בדיעבד; ואם הנהנה מן השוחד היה הלוקח או אדם אחר;
- (6) אם תפקידו של הלוקח היה של שררה או של שירות; אם היה קבוע או זמני ואם כללי או לענין מסויים; אם מילוי היה בשכר או בלי שכר, אם בהתנדבות או תוך קיום חובה;
- (7) אם נלקח על מנת לסטות מן השורה במילוי תפקידו או בעד פעולה שעובד הציבור היה חייב לעשותה על פי תפקידו.

190. סעיף 293(1) הנזכר לעיל, קובע כי אין נפקא מינה בשוחד "אם היה כסף, שווה כסף, שירות או טובת הנאה אחרת".
מדובר בהגדרה רחבה, הכוללת את מונח הסל "טובת הנאה אחרת".

191. נפסק כי הדגש אינו על ערכה של ההטבה, לא מבחינת הנותן ולא מבחינת המקבל, **אלא על ההנאה הגלומה במתת**
מן הבחינה האובייקטיבית [נ"פ 6916/06 אטיאס נ' מדינת ישראל, פסקה 10 (29.10.2007)].

בית משפט השלום בנתניה

18 יולי 2016

ת"פ 34106-10-13 פרקליטות מחוז מרכז מיסוי וכלכלה נ' ברנד
'ואח'

192. בעניינינו, טוענת המאשימה כי המתת שניתן לנאשמת, בדמות סיגריות, תלושים לחג, כסף שקיבלה הנאשמת מן
2 הנאשם לנסייעת בנה לפולין, ובושם, הם מתת אשר ניתן להתייחס אליהם במהותם כשוחד.

3
193. כפי שעלה ממכלול הראיות, לרבות מהודעות הנאשמת ומחקירתה לפניי, השווי הכספי של הטובין אינו גבוה,
4 ומרביתם אף לא ניתנו לנאשמת במתנה, והיא החזירה לנאשם את הכסף בגין רכישתם. יחד עם זאת, עלינו לבחון
5 איזו הנאה הפיקה הנאשמת מן הטובין, מבחינה אובייקטיבית.

סיגרות

194. לא התרשמתי כי מתן הסיגריות היווה מתן טובת הנאה, במובן לו מייחסת המאשימה. אין מחלוקת כי הנאשמת
10 שילמה עבור הסיגריות ב-3 הזדמנויות מתוך ה-5 המוזכרות בכתב האישום. המאשימה סבורה כי אף אם השיבה
11 את עלות הסיגריות, בעצם הרכישה במחיר מוזל ללא מכס, טמונה טובת הנאה. אפילו אם באופן עקרוני היה טעם
12 בטענה זו, דומני כי לא ניתן לומר מן הבחינה האובייקטיבית, כי רכישה מוזלת של מספר קופסאות סיגריות הן
13 טובת הנאה אובייקטיבית המצדיקה סטייה מן השורה במקרה זה. ודוק.

195. מדובר בסכומים זניחים, אשר לא עלו על מאות בודדות של שקלים, אם לא פחות, ואין בעיני לסבור כי אישה
16 במצבה של הנאשמת, הייתה מסכנת את עבודתה בשל כך. הנאשמת חזרה ואמרה כי לו סברה כי יש בכך טעם
17 לפגם הייתה רוכשת את הסיגריות בעצמה ודומני כי די בכך כדי לאיין את יסוד טובת הנאה. יוער כי לא מצאתי
18 להכריע בעניין המחלוקת בין הצדדים האם "פקט" משמעות חפיסה אחת, כטענת הנאשמת, או מארז סיגריות
19 כטענת המאשימה, כאשר במכלול הנסיבות סבורני כי אין לכך משקל משמעותי. אעיר עוד כי לטעמי אין מדובר,
20 כפי שטענה המאשימה, בידיעה שיפוטית.

196. אשר לפעם הרביעית, עליה לא שילמה הנאשמת, ובה קיבלה מהנאשם 2 קופסאות בודדות של סיגריות, וזאת
23 כמתנה לחג, שווי המתנה בסך הכול כ-70 ₪. אף במקרה זה, איני סבור כי ניתן לראות בכך טובת הנאה. מדובר
24 במתנה זניחה, בין מכרים.

197. אשר לפעם האחרונה, במקרה זה כלל לא הספיקה הנאשמת לקבל את הסיגריות, שכן הנאשם נעצר בשדה התעופה.
27

198. לאלה יש להוסיף כי חוקרי המשטרה סרבו לקבל מן הנאשמת ראיות באשר לתשלום שביצעה עבור הסיגריות. אף
29 מכך אני מתרשם כי החוקרים עצמם לא ייחסו לכך חשיבות, ובמכלול נסיבות העניין, איני סבור כי ניתן להתייחס
30

בית משפט השלום בנתניה

18 יולי 2016

ת"פ 34106-10-13 פרקליטות מחוז מרכז מיסוי וכלכלה נ' ברנד ואח'

1 למספר מבוטל של קופסאות סיגריות, טובת הנאה אובייקטיבית העולה לכדי טובת הנאה הנדרשת להרשעה
2 בעבירת שוחד.

בושם

6 199. אין מחלוקת כי הנאשמת קיבלה בשמים בשתי הזדמנויות. אלא שסבורני, כי הנסיבות בהן התקבלו, מעידות כי
7 אין מדובר בשוחד.

9 200. כך, בפעם הראשונה, רכש הנאשם עבור הנאשמת, לבקשתה, בושם מסוג MUSK OIL, שעלותו כ-60 ₪, וסירב
10 לקבל תשלום עבורו, ובפעם השנייה, רכש עבור הנאשמת מיוזמתו בושם שאף שוויו לא היה גבוה, ליום הולדתה.
11 הנאשמת תיארה בחקירתה לפניי את נסיבות קבלת הבושם השני, וכך העידה:

13 "זה היה ביום ההולדת שלי אני נולדתי ב-14 יום עמוס מאוד בעבודה שלנו כי יום לפני
14 המע"מ, הבן שלי הגיע אלי מהישיבה לחגוג לי יום הולדת עם בלונים ועוגה, למה הוא בא
15 אלי לסניף כי זה היה תקופה של הכתרה לפני פורים ולא היה לו זמן לחגוג בבית אז הוא בא
16 אלי לסניף, היו מלא מלא לקוחות ופקידות והוא שר לי וכל הלקוחות צעקו מזל טוב ואני
17 הייתי נורא נרגשת והנאשם היה ושיצאתי החוצה הוא הביא לי בושם ואמר לי מזל טוב הבן
18 שלך ריגש אותי. כשפתחתי את הקופסא ראיתי בושם שזה לא הטעם שלי אבל לא רציתי
19 להעליב אותו, שמת בבית ואמרתי גם בחקירה שאני מוכנה לחזיר [כך במקור-נ.ע.] אותו
20 אני לא משתמשת בו." [עמ' 52, שו' 28 – 32; עמ' 53, שו' 1 – 2]

22 201. ברי, כי הנאשם רכש לנאשמת את הבושם כמחווה ליום הולדתה, ואחזור לכך במסגרת בחינת הקשר הסיבתי.
23 חוקרי המשטרה, לא טרחו אפילו לתפוס את הבשמים, אף שהנאשמת הצהירה כי הבושם השני שרכש עבורה
24 הנאשם נמצא בידיה, והיא אינה משתמשת בו. בנסיבות אלה, דומה כי אף לכך לא ייחסו החוקרים חשיבות רבה,
25 ואף שאין בכך לקבוע מסמרות, ברי כי יש בכך להעיד כאלף עדים על חומרת הדברים, או ליתר דיוק, על העדר
26 החומרה שבהם.

28 202. הבשמים שניהם, ערכם פעוט, ואלה התקבלו לאחר חודש ספטמבר 2010, בחלוף למעלה משנתיים, ממועד תחילת
29 ביצוע הפעולות המיוחסות לנאשמת (ואף לעניין זה נשוב בבחינת הקשר הסיבתי). בנסיבות אלה, איני רואה כיצד
30 אלה יכולים להיחשב כמתת, אשר במהותו הוא "שוחד".

בית משפט השלום בנתניה

18 יולי 2016

ת"פ 13-10-34106 פרקליטות מחוז מרכז מיסוי וכלכלה נ' ברנד
'ואח'

כסף מזומנו עבור המסע לפולין

- 1
2
3 203. אין חולק כי בחודש אפריל 2011, קיבלה הנאשמת מעטפה ובה כ- 2,000 ₪ במזומן, שניתנו לה על מנת לממן את
4 נסיעתו של בנה לפולין. אמנם גם תרומה יכולה להיחשב כשכר, ואולם, איני סבור כי במקרה הנוכחי זה המצב.
5 ממכלול העדויות עולה כי הנאשם גייס עבור הנאשמת, אשר ריגשה אותו בבקשתה לסיוע, כספים הן מלקוחותיו
6 והן ממנו, כל אחד כפי יכולתו, ומסר את הכסף לנאשמת במעטפה, על מנת שבנה יוכל לנסוע לפולין [עמ' 30, שו' 1
7 – 13]. התרשמתי כי הן הנאשם והן הנאשמת התרגשו מכך. ודוק.
8
9 204. בחקירתה לפניי, סיפרה הנאשמת על נסיבות חייה הקשות [עמ' 42, שו' 21 – 32]. הנאשמת סיפרה כי היא ובני
10 משפחתה נפצעו בפיגוע שהיה במלון פארק והוכרו כנפגעי פעולות איבה, על פטירתו של בעלה בזרועותיו של בנה,
11 עת היה בן 12 שנים, על כך שבנה יחידה נפצע במבצע צוק איתן, ועל כך שהיא עצמה סובלת מפריצת דיסק קשה.
12
13 205. הנאשמת סיפרה כי נסיבות חייה הובילו אותה לכך שהתקשתה לממן את נסיעת בנה לפולין, אך סברה כי הדבר
14 חשוב "כדי להבין מדוע הוקמה מדינת ישראל", ולא רצתה כי בנה יהיה חריג. לדבריה, תוך כדי שיחת חולין עם
15 הנאשם, אותו פגשה בדרכה הביתה, סיפרה לו על מצבה, ושאלה אותו אם הוא מכיר אנשים שיהיו מוכנים לתרום
16 לה [עמ' 50, שו' 14 – 21].
17
18 206. הן הנאשם והן הנאשמת סיפרו כי בקשתה ריגשה את הנאשם [עמ' 30, שו' 11-13; עמ' 31, שו' 24-26; עמ' 50,
19 שו' 20-21], וכך כאמור, אף התרשמתי אני.
20
21 207. התרשמתי כי הנאשם נתן את הכספים לנאשמת מכל הלב, ולאחר שאסף את חלק מן הכסף מאחרים, וכפי שהעידה
22 הנאשמת במעטפה שקיבלה היו מטבעות של "שקלים, 5 שקלים, 10 ₪, 20 ₪" [עמ' 50, שו' 26-32]. הנאשמת אף
23 סיפרה, כי בנה כתב לנאשם מכתב תודה [עמ' 50, שו' 30-32; עמ' 51, שו' 1-2], וכי חשה מושפלת מכך שהנאשם
24 נאלץ ללכת לקבץ נדבות עבורה [עמ' 50, שו' 32]. עוד העידה הנאשמת כי ביקשה עזרה מאנשים נוספים, ואף קיבלה
25 כספים מעמותת ברית ומחברותיה לפי יכולתן [עמ' 51, שו' 3-10].
26
27 208. דומני כי בנסיבות אלה, אין מדובר במתת המהווה שוחד במהותו.
28
29 209. אכן כטענת ב"כ המאשימה, וכפי שנקבע בעניין ע"פ 8027/04 אלגריסי נ' מדינת ישראל (23.2.2006) (להלן: "עניין
30 אלגריסי"): "רבות ומגוונות הן דרכי השוחד והגדרתן בסעיף 293 נוקטת בלשון מרבה ואינה ממצה את כולן",
31 ואף תרומה יכולה להיחשב כשוחד. אולם, כדי שהתרומה תחשב שוחד, תלוי הדבר בנסיבות העניין, ונדרש כי
32 ישודותיה האחרים של העבירה יתקיימו במלואם.

בית משפט השלום בנתניה

18 יולי 2016

ת"פ 13-10-34106 פרקליטות מחוז מרכז מיסוי וכלכלה נ' ברנד
'ואח'

1
2 210. בשונה מענייננו, בעניין אלגריסי, ביקש מקבל השוחד תרומה בסכומים נכבדים מאוד של 100,000 ₪ ל"הפועל
3 אילת" ו-90,000 ₪ ל"בית"ר אילת", כאשר דובר בסכום חריג מהמקובל לתרומות. כמו כן, דובר במועד בו לנותן
4 השוחד היה אינטרס לקידום פרויקט בעיר אילת, ובעת שנתבקשו ונתנו התרומות כיהן מקבל השוחד כסגן ראש
5 עיריית אילת וכממלא מקומו, ומתוקף תפקידים בכירים אלה, הייתה לו השפעה רבה על הנעשה בעירייה. בנסיבות
6 אלה, קבע בית המשפט כי מכלול הנסיבות הצביע על זיקה הדוקה בין התרומה שנתבקשה לבין קידום הפרויקט
7 שביקשו התורמים להשיג.

8
9 211. בענייננו, אין פני הדברים כך כלל. דובר בסכום יחסית זעום, עבור הנאשמת שהיא אלמנה, נזקקת, אשר בעת
10 שביקשה את התרומה כלל לא הייתה אצלה מודעות לעבירות אותן מבצע הנאשם. התרשמתי כי הנאשם באמת
11 ובתמים ריחם על הנאשמת, וביקש לעזור לה, מבלי שקשר את התרומה לעניין כלשהו. כפי שיפורט להלן בסוגיית
12 הקשר הסיבתי, אין זה מתקבל על הדעת כי מי מהצדדים סבר כי סכום זה ניתן כשוחד, כאשר מרבית הפעולות
13 האסורות מושא כתב האיטום בוצעו זמן רב לפני שניתן.

תווי קנייה

14
15
16
17 212. אשר לתווי הקנייה – הנאשמת קיבלה מן הנאשם תווי קנייה בסך של כ-750 ₪ לסיוע לפני החגים. לא ברור אם
18 הסכום ניתן בפעם אחת לפני חג הפסח, או במצטבר לפני מספר חגים, שכן ניתנו מספר גרסאות לעניין זה. אשר
19 לגרסאות הסותרות, התרשמתי כי אלה נולדו מכך שהנאשמים שניהם באמת לא ייחסו לכך חשיבות, ולא זכרו את
20 הפרטים. הנאשמת העידה בחקירתה לפניי, כי לקראת החגים הנאשם הביא לה תלוש כדי שתקנה מתנה לבן שלה,
21 וכאשר לא רצתה לקחת, הפציר בה, על מנת שתזכה אותו במצווה, ולכן לקחה את תווי הקנייה [נעמ' 53, שוי 5 –
22 [9].

23
24 213. אף במקרה זה, איני סבור כי הסכום מצדיק סטייה מן השורה של אישה במצבה של הנאשמת, וכי יש להסתכל
25 עליו כשוחד במהותו. גם כאן, נראה כי הנאשם, אשר הרגיש חמלה כלפי הנאשמת, נתן לה את הכספים כתרומה,
26 וגם כאן ניתנו הכספים לאחר שכבר מרבית הפעולות האסורות בוצעו.

שווי המתנות בכללותן – קלות ערך עד כי לא ניתן לראות בהן שוחד

27
28
29
30
31 214. השוחד אותו מבקשת המאשימה לייחס לנאשמים מסתכם ב-3 מארזי סיגריות בגינם שילמה, קבלת בושם במתנה
32 ליום הולדתה, קבלת MUSK OIL בשווי כ-60 ₪ שהנאשם סירב לקבל תשלום עבורו, קבלת שתי קופסאות בודדות

בית משפט השלום בנתניה

18 יולי 2016

ת"פ 34106-10-13 פרקליטות מחוז מרכז מיסוי וכלכלה נ' ברנד
'ואח'

- 1 של סיגריות ששוויין מסתכם בכ-70 ₪, ועיקרו – קבלת תרומה למימון נסיעת בנה של הנאשמת לפולין במסגרת
2 בית הספר, ותווי שי בשווי מצטבר של כ-750 ₪ בערב חג הפסח.
3
- 4 215. אם כן, שוויים של כל רכיבי המתת אינו עולה על 3,000 ₪, כשמתוכם 2,000 ₪ ניתנו לנאשמת עבור המסע לפולין.
5 דומני כי כשפורסים את המתת למשך הזמן בו בוצעו הפעולות, ואף בטרם אתיחס לשאלת הקשר הסיבתי
6 המתבקשת בנסיבות העניין, דומני כי אפילו קיבלה הנאשמת 3,000 ₪ במצטבר, מדובר בסכום שאינו עולה על כ-
7 600 ₪ לשנה.
8
- 9 216. עסקינן במרכיבים קלי ערך עד כי לא ניתן לראות בהם שוחד המצדיק מבחינה אובייקטיבית סטייה מן השורה של
10 אדם כלשהו, לא כל שכן אלמנה המפרנסת בגפה. זאת ועוד, אין מדובר בטובין אשר ידה של הנאשמת לא הייתה
11 משגת. הנאשמת העידה כי יכלה לממן לעצמה סיגריות ובושים, וגם את הבגדים שרכשה לבנה לחג מתווי הקנייה
12 נשבעה כי תחזיר וכי תסתדר בלעדיהם.
13
- 14 217. לפיכך סבורני כי אין מדובר בטובות הנאה אשר יצרו תלות, ואף בכך יש לדידי להרחיק מן המסקנה כי מדובר
15 בטובות הנאה.
16
- 17 218. אשר לנסיעה לפולין, אמנם נזקקה הנאשמת לכספים אך ביקשה מכל מי שיכלה, ולא רק מהנאשם, כך שאין מדובר
18 בטובות הנאה מושחתות באופייה. התרשמתי כי לא דובר אלא בבקשה תמימה לסיוע.
19
- 20 219. במכלול נסיבות העניין, בהן אפילו החוקר דביר אומר לנאשמת מפורשת שהיא אינה הנושא המרכזי של החקירה,
21 והיא אינה "האישיו", נדמה כי אף חוקרי המשטרה לא ייחסו למתנות האמורות את שמייחסת להן המאשימה.
22 כך חוזרת ואומרת הנאשמת בחקירה, כי המתנות אינן טובות הנאה, ואף העידה לפניי כי אין זה מתקבל על הדעת
23 שהייתה מסכנת את עבודתה כמפרנסת יחידה עבור מתנות זניחות שכאלה. אביא מעט מדבריה בחקירתה לפניי:
24
25
26 **"ש. את היית מפרנסת יחידה.**
27 **ת. ב-11 שנים האחרונות.**
28 **ש. יכול להיות שעבר לך בראש שבגלל סיגריות שהוא נתן לך, כך או אחרת, את עשית**
29 **את המעשים האלה שאת אומרת שהם אסורים. עולה בכלל על דעתך שאישה כמוך בגלל**
30 **קופסת סיגריות, או פקט סיגריות, את תעשי פעולות אסורות בגלל פקט של סיגריות.**
31 **ת. בשום פנים ואופן לא. נראה לך שאני אפסיד את מקום העבודה שלי בשביל 35 ₪."**
32 [עמ' 57, שו' 23 – 28]

בית משפט השלום בנתניה

18 יולי 2016

ת"פ 13-10-34106 פרקליטות מחוז מרכז מיסוי וכלכלה נ' ברנד ואח'

220. ובהמשך :

ש. אפשר לקנות אותך בבושם שעלותו ₪?

ת. חלילה וחס. אני נראית לך בחורה כזאת? אני יהרוס את החיים שלי בשביל 60 ₪?

אני גם אמרתי בחקירה אני יכולה להרשות לעצמי לקנות בארץ לבד. [עמ' 58, שר' 22 -

[24

221. לסיכום נקודה זו, התרשמתי כי הנאשמת לא הייתה מסכנת את מקום עבודתה עבור המתנות קלות הערך, וכי אלה לא היוו עבורה טובת הנאה אובייקטיבית.

ז.3.ב אין קשר סיבתי עובדתי בין המתת לפעולה

222. אף אם יהיה מי שיאמר כי המתנות שקיבלה הנאשמת מן הנאשם עלות כדי טובת הנאה, סבורני כי יסוד הקשר הסיבתי אינו מתקיים.

223. כך, בספרו על הדין בפלילים [חלק רביעי], בעמ' 1759, עמד המלומד קדמי על משמעות יסוד הקשר הסיבתי - "בעד פעולה הקשורה בתפקידו" וכך הסביר :

"1. הדרישה 'בעד פעולה הקשורה בתפקידו' – מבטאת את האופי המושחת של הנתינה ו/או הלקיחה של המתת; ובתור שכזו מהווה דרישה זו "נסיבה" המאפיינת את המעשה האסור. ניתן או נלקח המתת על ידי עובד הציבור שלא 'בעד' פעולה הקשורה בתפקידו – אין בכך משום 'שוחד'.

2. כפי שיובהר להלן לדרישה זו שני פנים. האחד – מבטא את הצורך בקיום 'קשר סיבתי' בין המתת לבין 'פעולה הקשורה בתפקידו' של עובד הציבור; ובתור שכזו נמנית בין רכיבי היסוד העובדתי. ואילו השני – מבטא את הידיעה' בדבר קיומו של קשר סיבתי כזה (כאשר בעניין זה עומדת לחובתו של הלוקח חזקה שבעובדה לפיה עובד הציבור יודע כי '... הנזקים לשירותיו אינם נותנים לו את מתנותיהם אלא כדי שייטה להם חסד במילוי תפקידו' – ע"פ 419/92); ובתור שכזו נמנית בין רכיבי היסוד הנפשי.

3. לעניין הקביעה באם נתקיימה הדרישה האמורה על שני פניה, שוקל בית המשפט את 'טיבו' של המתת מצד אחד, ואת 'אופייה' של מערכת היחסים שבין הנותן למקבל; ומטבע הדברים – ככל שה'מתת' בעל ערך רב יותר וככל ש'מערכת היחסים' רופפת יותר, כן ייטה בית המשפט לקבוע כי הדרישה באה על סיפוקה וההיפך."

224. כפי שטענו הנאשמים, מתעורר בענייננו ספק רב ביחס לסוגיית הקשר הסיבתי, ספק אשר די בו כדי לזכות את הנאשמים, שניהם.

בית משפט השלום בנתניה

18 יולי 2016

ת"פ 13-10-34106 פרקליטות מחוז מרכז מיסוי וכלכלה נ' ברנד
'ואח'

- 1 225. ממכלול הראיות מתקבל יותר על הדעת שהנאשם לא נתן את המתנות בעד פעולותיה של הנאשמת. ודוק.
- 2
- 3 226. על פי נספח א' לכתב האישום השיק הראשון הופקד ביום 14.4.2008, והשיק האחרון הופקד ביום 14.7.2011.
- 4 כלומר, מדובר במקרים שהתפרשו על פני למעלה מ-3 שנים, כאשר 21 מקרים התרחשו בשנת 2008, 15 בשנת 2009,
- 5 14 בשנת 2010 ו-6 מקרים בשנת 2011.
- 6
- 7 227. כפי שצוין לעיל, הסיגריות ניתנו ב – 5 הזדמנויות שונות בין שנת 2008 לשנת 2011, כאשר על שלושת הפעמים
- 8 הראשונות, שהיו ככל הנראה בשנת 2008, שילמה הנאשמת. שאר המתנות ניתנו בסוף שנת 2010 ובשנת 2011,
- 9 הרבה לאחר הפקדת מרבית השיקים.
- 10
- 11 228. אכן, טען ב"כ המאשימה, ובצדק, כי עבירת השוחד יכולה לקום גם כאשר ניתן השוחד בדיעבד. ב"כ המאשימה
- 12 מפנה בעניין זה לע"פ 584/72 פישר נ' מ"י, שם דובר במקרה חריג ביותר של עובד מכס בנמל התעופה בלוד, אשר
- 13 העביר את המתלוננת במכס, ולאחר מכן הגיע לביתה על מנת "לגבות את החוב".
- 14
- 15 229. בית המשפט העליון מפי כב' השופט ברנזון קובע בפתח דבריו כי "הנסיבות חורגות מהרגיל, ואשר לי - עד כה לא
- 16 נתקלתי במקרה דומה". במקרה זה, מוסיף וקובע בית המשפט העליון כי: "כלום יעלה על הדעת שעובד הציבור
- 17 הבא ודורש שלמונים מהאזרח, שעשה למענו פעולה הקשורה בתפקידו, בין אם בשעת מעשה התכוון או לא
- 18 התכוון לכך, כלום יעלה על הדעת שהוא לא ייאשם ויהא פטור מענשה של עבירת לקיחת שוחד?". אלא שנסיבות
- 19 ענייננו שונות עד מאוד.
- 20
- 21 230. ממכלול הראיות בענייננו, לא עולה כי הנאשמת התכוונה לקבל שוחד, לא בעת מעשה, ולא בדיעבד. כאמור, בעניין
- 22 פישר, היה ברור כי מקבל השוחד הגיעה לביתה של המתלוננת כדי לקבל טובת הנאה כלשהי, וכי הוא הטיל עליה
- 23 מורא. דובר בעובד ציבור נכלולי בעמדת כוח.
- 24
- 25 231. אנו עסקינן, באישה תמימה, אשר כלל לא הבינה כי הנאשם מבצע באמצעותה עבירות כלשהן, למעשה התרשמתי
- 26 כי עד היום הנאשמת אינה מבינה מה עשה. סבורני כי כאשר אדם יודע שבעתיד תוחזר לו טובה, או שיוכל לדרוש
- 27 טובה, ניתן אולי במצבים מסוימים לראות בכך שוחד הניתן בדיעבד, אך בענייננו, לא הצביעה המאשימה על כל
- 28 היגיון במעשה בדיעבד. הנאשמת לא קיבלה הבטחה כי תקבל משהו בעתיד, ולכל הפחות המאשימה לא הצביעה
- 29 על הבטחה שכזו, ואפילו לא על אפשרות להבטחה שכזו.
- 30

בית משפט השלום בנתניה

18 יולי 2016

ת"פ 34106-10-13 פרקליטות מחוז מרכז מיסוי וכלכלה נ' ברנד
'ואח'

- 1 232. בנסיבות אלה, מתקבל יותר על הדעת כי לו היה קשר בין הדברים הרי שהמתנות היו ניתנות עובר לתחילת
2 הפעולות, או לכל הפחות בסמוך לכך.
3
- 4 233. המאשימה טוענת, כי דווקא המקרה הבודד בו לא בוצעה הפקדה על ידי הנאשמת, אלא על ידי פקיד אחר בסניף,
5 מעיד כי בין הנאשמים היה קשר מושחת. נדמה כי דווקא המקרה הבודד הזה מעיד, כי המתנות לא ניתנו בעבור
6 הפעולות. ראשית, גם פקיד אחר הפקיד עבור הנאשם "שיקים לא טובים" ושנית, מקובלת עלי טענת ב"כ הנאשם,
7 כי לו שיחד את הנאשמת, ונתן לה מתנות על מנת שתבצע את הפעולות האסורות, אין כל היגיון בפניה לפקיד אחר.
8
- 9 234. הנאשמת אשר הכירה את הנאשם כלקוח ותיק, וכרואה חשבון מוערך, ביצעה עבורו ועבור משרדו מאות פעולות
10 מדי חודש בחודשו, במשך שנים רבות. הנאשמת העידה כי הייתה מבצעת את הפעולות עבור הנאשם, גם אם לא
11 היה נתן לה דבר, שכן סמכה עליו, וכל פעולותיה בוצעו בלחץ זמנים. וכך אומרת הנאשמת בחקירתה לפניי:
12
13 **"ש. אם היה מגיע רואה חשבון אחר להעביר את אותם שיקים ותשלומים שהעביר הנאשם דרכך,
14 איך היית נוהגת, פועלת?**
15 **ת. אם הייתי מכירה אותו כמו שאני מכירה את ברנד 20 שנה הייתי סומכת עליו כמו שאני מכירה
16 את הנאשם ועושה את העבודה שלי. גם להגדיל מכירות, אם הייתי מכירה אותו 20 שנה הייתי
17 מעבירה את התשלומים האלה, בלי קשר למתנות, כל לקוח הייתי מעבירה את התשלומים שלו."**
18 [עמ' 50, שו' 9 – 13].
19
- 20 235. התרשמתי מכנותה של הנאשמת בחקירתה לפניי, וסבורני כי הייתה פועלת כפי שפעלה עבור כל לקוח אחר עליו
21 הייתה סומכת, וללא כל קשר למתנות. הנאשם העיד לפניי כי לא שוחח עם הנאשמת בשום שלב על הפעולות מושא
22 כתב האישום, ולא היה כל שיתוף פעולה ביניהם [עמ' 29, שו' 4 – 12].
23
- 24 236. גם מבחינת טיב המתנות, מכלול נסיבות קבלתן דווקא מעיד כי אלה לא ניתנו בעד פעולותיה של הנאשמת.
25 הנאשמת העידה לפניי כי **"אני לא עשיתי שום דבר למען, גם אם לא היה מביא לי סיגרויות הייתי עושה את אותה
26 פעולה."** [עמ' 57, שו' 17 – 18].
27
- 28 237. בהמשך, בתשובה לשאלותיו של עו"ד רוניק, משיבה הנאשמת, כי הייתה עושה את אותן הפעולות גם אם לא הייתה
29 מקבלת מהנאשם דבר, וכי לא יעלה על הדעת שתהרוס את חייה בעבור 60 ₪:
30

בית משפט השלום בנתניה

18 יולי 2016

ת"פ 13-10-34106 פרקליטות מחוז מרכז מיסוי וכלכלה נ' ברנד
'ואח'

1 "ש. אני לא יודע מה בדיוק כן אמרת ומה לא אמרת מה מותר מה אסור, מה שכן חשוב
2 במשפט הזה למעשה זה רק דבר אחד, גם אם נצא מתוך הנחה שעכשיו שהפעולות
3 שלך לא כשרות שאסור היה לך להעביר את השיק והשובר כפי שעשית. האם את
4 עשית את הדברים הללו בגלל קיבלת את טובות ההנאה האלה?
5 ת. בשום פנים ואופן לא. הייתי עושה את אותו פעולות גם אם לא הייתי מקבלת ממנו
6 סוכריה.

7 ש. אפשר לקנות אותך בבושם שעלותו ₪?
8 ת. חלילה וחס. אני נראית לך בחורה כזאת? אני יהרוס את החיים שלי בשביל 60 ₪?
9 אני גם אמרתי בחקירה אני יכולה להרשות לעצמי לקנות בארץ לבד. [עמ' 58, שו' 17 -
10 24; ההדגשות שלי-נ.ע.]

11 238. כך התרשמתי כי סכום הכסף שקיבלה הנאשמת עבור נסיעת בנה לפולין ניתן לה כסיוע וכתרומה, ולא בעד שום
12 פעולה, בנסיבות שאין להן דבר עם קבלת שוחד. הנאשמת העידה לפניי כי לא ביקשה מברנד אישית, אלא שאלה
13 אם יש אנשים שהוא מכיר ויהיו מוכנים לתרום לה [עמ' 61, שו' 27 – 30].

14 239. גם הבושם שניתן לנאשמת לכבוד יום הולדתה, ניתן למטרה זו בלבד, ולא בעד פעולה כלשהי, וכך אף הבושם השני
15 שביקשה מברנד להביא לה, מעבר לעלותו הזניחה, לא ניתן לה בעד שום פעולה.

16 240. במכלול נסיבות אלה, כאשר התרשמתי כי המתנות כולן ניתנו לנאשמת מתוך רצון לסייע לה, ולא בעד פעולה
17 כלשהי, ובעיקר כאשר הנאשמת אומרת כי סמכה על הנאשם, והייתה מבצעת את אותן הפעולות גם ללא המתנות,
18 מתבססת המסקנה בדבר העדרו של קשר סיבתי.

מערכת היחסים בין הנאשמים

19 241. ב"כ המאשימה ביקש לטעון כי אין מדובר במתנות פעוטות, אך אפילו היה כך, הן מתעצמות בהעדר כל קרבה בין
20 הצדדים, כאשר אין זה מקובל כלל וכלל שלקוח ייתן מתנה לפקיד דואר.

21 242. אלא שבענייננו, מערכת היחסים בין הצדדים, אינה כשל סתם לקוח ופקיד דואר אקראי, מדובר באנשים אשר
22 עבדו זה לצד זה במשך שנים רבות, באותו גוש בניינים, והתראו בתדירות גבוהה. הנאשמת העידה בחקירתה לפניי
23 כי היא מכירה את הנאשם כ-18 שנה [עמ' 49, שו' 4 – 10]. הנאשמת אף העידה כי הרגישה חיבה אליו, וכי הוא
24 "היה אבא בשבילי" [עמ' 54, שו' 25 – 32]. הנאשם הצטייר בעיניו כאדם אמין, מסודר, קפדן ולבבי אשר התנהג
25 אליה תמיד בסבר פנים יפות. עוד העידה הנאשמת, כי הנאשם חש מספיק קרוב אליה, כדי לייצע לה בעניין שירותו

בית משפט השלום בנתניה

18 יולי 2016

ת"פ 13-10-34106 פרקליטות מחוז מרכז מיסוי וכלכלה נ' ברנד
'ואח'

1 הצבאי של בנה, והמליץ לה שלא לחתום לבנה היחיד להתגייס לשירות צבאי קרבי [עמ' 49, שו' 14-22], ואף נשק
2 למצחה בברכת חג שמח [חקירתה של הנאשמת 18.9.2011, בעמ' 6, שו' 187-188; פרוטוקול עמ' 49, שו' 29-32].
3 הנאשם מצדו העיד, כי חש כלפיה רגשי חמלה והתרשמתי כי אכן כך היה.
4

5 243. בנסיבות אלה, התרשמתי כי המתת חסר כל משמעות, ומתקבל לחלוטין על הדעת כמחווה על רקע מערכת היחסים
6 רבת השנים בין השניים.
7

8 244. בעניינינו כשמדובר במתת זניח מחד גיסא ומאידיך גיסא במערכת יחסים טובה ורבת שנים, אין דרישת הקשר
9 הסיבתי באה על סיפוקה.
10

4.ז. היסוד הנפשי הנדרש – מודעות בפועל לטיב המעשה ולקיום הנסיבות

11
12
13 245. כאמור, היסוד הנפשי הנדרש בעבירת השוחד הוא מחשבה פלילית מסוג מודעות, הן לטיב המעשה והן לקיום
14 הנסיבות. בעניין ע"פ 1877/99 מדינת ישראל נ' בן עטר, פ"ד נג(4) 695, בעמ' 710, עמד בית המשפט העליון, מפי
15 כב' השופט י' זמיר, על היסוד הנפשי הנדרש בעבירת השוחד:
16

17 "מהו אפוא היסוד הנפשי הנדרש בעבירה של לקיחת שוחד? התשובה העולה מן הפסיקה היא,
18 שבלקיחת שוחד, כמו בעבירות התנהגות בדרך-כלל, נדרשת מודעות לטיב המעשה ולקיום
19 הנסיבות, משמע לרכיבים העובדתיים של העבירה. מכאן, שהמודעות הנדרשת מעובד הציבור היא
20 שהוא לוקח מתת, בלשונו של סעיף 290 לחוק העונשין, "בעד פעולה הקשורה בתפקידו". מה
21 פירוש? עובד הציבור צריך להיות מודע לכך שהמתת ניתנת לו בקשר למילוי תפקידו, כלומר: שהיא
22 לא ניתנה לו, ולא הייתה ניתנת לו, כאדם פרטי, אילולא היה נושא באותו תפקיד. בעצם, המודעות
23 הנדרשת מלוקח השוחד מתייחסת לכוונה של נותן השוחד: זוהי כוונה לתת מתת לעובד הציבור
24 בעד פעולה הקשורה בתפקידו. במודעות לכוונת הנותן טמונה השחיתות של הלוקח".

הנאשמת נעדרת יסוד נפשי לטיב המעשה ולקיום הנסיבות

הנאשמת לא הייתה מודעת למשמעות היותה עובדת ציבור

25
26
27
28
29
30 246. מעדותה של הנאשמת שלא נסתרה, עלה כי זו כלל לא הייתה מודעת למשמעות היותה עובדת ציבור, והאיסורים
31 והמגבלות החלים עליה ככזו. הנאשמת העידה, והתרשמתי מכנותה, כי במהלך 34 שנות עבודתה בדואר ישראל

בית משפט השלום בנתניה

18 יולי 2016

ת"פ 13-10-34106 פרקליטות מחוז מרכז מיסוי וכלכלה נ' ברנד
'ואח'

- 1 מעולם לא הובא לידיעתה כל נוהל הנוגע להיותה עובדת ציבור ולאיסורים החלים עליה ככזו, ולא קיבלה כל
2 הדרכה או הנחיה בעניין זה.
- 3
- 4 247. הנאשמת העידה כי במהלך כל תקופת העסקתה, עברה 3 הכשרות בלבד [אשנב כל, ביטחון וגהות בעבודה], וכי
5 מעת לעת קיבלה חוזרים בעניין הנחיות ונהלי עבודה, אך מעולם לא עסקו אלה במשמעות המשפטית של עובד
6 הציבור, ובאיסורים והמגבלות החלים.
- 7
- 8 248. הנאשמת סיפרה כי בהשתלמות "אשנב כל" קיבלה הדרכה "איך להתלבש יפה בצניעות" [עמ' 46, שו' 9], "איך
9 להגדיל מכירות" [עמ' 46, שו' 9 - 10], הודרכה לא לתת ללקוח להמתין מעל 5 דקות, ואף חויבה לרשום מתי נכנס
10 ויוצא כל לקוח. הנאשמת הבהירה, כי כיום המעקב על המתנת הלקוחות מתבצע באופן ממוחשב, וכי עובדי הסניף
11 נמדדים על קצב הטיפול בלקוחות [עמ' 46, שו' 16 - 27]. בהשתלמות "ביטחון" למדה איך לזהות חבילות חשודות,
12 ובהשתלמות "בטיחות וגהות בעבודה" למדה איך למנוע תאונות מיותרות.
- 13
- 14 249. מכאן עולה, בהיעדר ראיות לסתור, כי הנאשמת מעולם לא קיבלה הדרכה על המשמעות המשפטית הטמונה
15 בהיותה עובדת ציבור, ושוכנעת כי לנאשמת לא הייתה המודעות למשמעות זו, לרבות לאיסור החל עליה לקבל
16 מתנות.
- 17
- 18 250. אף הודעותיו של מר ידידיה סלע, מנהל מחלקת הבקרה ברשות הדואר, אינן מסייעות למאשימה בעניין זה. מעיון
19 בהודעותיו של מר סלע, עלה כי למעט הנוהל בדבר "נוהל תקבול בשיק מעותד", לא הוצגו כל נהלים אחרים בכלל,
20 ולא הוצג כל נוהל בדבר מעמדם המשפטי של עובדי הדואר כעובדי ציבור, בפרט [במאמר מוסגר יצוין, כי גם הנוהל
21 שהציג מר סלע, הוצג רק בשנת 2014, כאשר עדותו הראשונית במשטרה נגבתה בשנת 2011, והמאשימה כלל לא
22 הוכיחה כי הנוהל הנטען היה קיים בתקופה הרלוונטית לכתב האישום].
- 23
- 24 251. זאת ועוד, תרבות קבלת המתנות בסניפי הדואר בהם עבדה, מלמדת גם היא כי לנאשמת לא הייתה מודעות
25 לאיסור. הנאשמת הצביעה על מתנות יקרות יותר מאלה שהיא קיבלה, שנהגו פקידיים בסביבתה לקבל, כגון
26 כרטיסים לתחרות מלכת היופי, שעון, בורקסים כל בוקר מבית המאפה הסמוך [עמ' 50, שו' 2 - 8], ולפיכך, ניכר
27 כי לנאשמת לא הייתה המודעות כי קבלת המתנות כשלעצמה היא אסורה.
- 28
- 29
- 30

בית משפט השלום בנתניה

18 יולי 2016

ת"פ 13-10-34106 פרקליטות מחוז מרכז מיסוי וכלכלה נ' ברנד
ואח'

הנאשמת נעדרת מודעות ליסוד ה"מתת"

1

2

3 252. הנאשמת העידה כי לא הייתה מודעת לכך שקבלת תרומה מהנאשם, או סיועו ברכישת סיגריות ללא מע"מ ובשם
4 ללא מע"מ, אשר שילמה עליהם או ביקשה לשלם עליהם, הם בבחינת מתת אסור. בחקירתה לפני העידה, כי רק
5 לאחר החקירה הבינה שאסור לה לקבל מתנות, והתרשמתי מכנותה, ומכאן שבוודאי לא הייתה מודעת לכך בשעת
6 מעשה.

7

8

הנאשמת נעדרת מודעות ליסוד הקשר הסיבתי

9

10 253. המאשימה לא הוכיחה כי הנאשמת הייתה מודעת לכך כי קיבלה את המתת "בעד פעולה" הקשורה בתפקידה.
11 אפילו חלה בעניין זה חזקת המודעות, ולפיה חזקה על הנאשמת, כעובדת ציבור כי הנאשם כמי שנוקק לשירותיה,
12 נתן לה את המתנות כדי שתטה לו חסד, שוכנעתי כי במקרה דנן הנאשמת לא חשבה כי קיבלה את המתת "בעד
13 פעולה" כלשהי, וכי הייתה עושה את אותן פעולות שביצעה גם ללא כל קשר למתנות, שכן סמכה על הנאשם, וסברה
14 כי אין בהן פסול אמיתי.

15

16 254. הנאשמת העידה בחקירתה ביום 18.9.2011, פעם אחר פעם כי לא עשתה אף אחת מן הפעולות בתמורה לטובות
17 הנאה: "זה לא בגלל שביצעתי תשלום כלשהו זה באמונה בספר תורה" [שו' 73 – 74]; "לא חשבתי על טובת הנאה,
18 לא חשבתי על אינטרס אישי ולא חשבתי למעול בעבודה שלי הכל היה מתוך תום לב ולא לפגוע באף אדם או ביי"
19 [שו' 81 – 83]; "לא עשיתי את זה בשביל אף טובת הנאה בשביל שום דבר אישי" [שורה 121]; "אני לא הסתכלתי
20 על זה כטובה כנגד טובה, אולי זה מצידו" [שורות 182 – 183] וכך היא ממשיכה לאורך החקירה כולה הן ביחס
21 לסיגריות, הן ביחס לבושם, הן ביחס לכסף אותו קיבלה לשליחת בנה לפולין, ומציינת אף כי "לא ביקשתי ממנו
22 אישית" וכי קיבלה כסף למסע לפולין גם מגורמים נוספים.

23

24 255. הנאשמת לא ידעה כי הנאשם גונב כסף מלקוחותיו, כך התרשמתי, וכך התרשמה גם המאשימה והחוקרים,
25 שאחרת סביר שכתב האישום נגדה היה כולל עבירות נוספות. התרשמתי כי כל מעשיה של הנאשמת נעשו מתוך
26 תמימות, ומתוך אמונה בנאשם. הנאשמת לא הייתה מודעת, בשום שלב, לאפשרות שניתנות לה מתנות בתמורה
27 לפעולה כלשהי. כך העידה לפניי, והתרשמתי מכנותה:

28

29

"ש. חשדת שברנד מנסה לשחד אותך.

30

ת. בשום פנים ואופן לא חשדתי בו, לא אז ולא היום.

31

ש. מה היית עושה אם היית יודעת שברנד גונב את הלקוחות שלו.

בית משפט השלום בנתניה

18 יולי 2016

ת"פ 13-10-34106 פרקליטות מחוז מרכז מיסוי וכלכלה נ' ברנד ואח'

- 1 ת. הייתי עוזרת את זה, הולכת מספרת.
- 2 ש. כשביקשת מברנד שיקנה לך סיגריות או את המסקאויל ב-60 ₪, היית מודעת להשלכות כלשהן.
- 3 ת. לא ידעתי, כשאני מבקשת ממישהו טובה, אני מפרנסת יחידה, רציתי לחסוך, בדיוטי פרי זה יותר זול.
- 4 ש. מה חשבת, מה עבר לך בראש שהוא נתן לך את הבושים.
- 5 ת. הרגשתי חיבה אליו. הוא היה אבא בשבילי. תמיד הסתכלתי ביראת כבוד כאבא בשבילי, חשבתי שהוא
- 6 מביא לי מתנות מאב לבת.
- 7 ש. האם לרגע חשבת שמה [כך במקור – ג.נ.] קנה לך את הבושים או את הסיגריות, אותם טובות לכאורה, זה
- 8 ניתן לך בגלל התפקיד שלך.
- 9 ת. ממש לא. הייתי עושה את אותו פעולות גם אם לא היה מביא לי סוכריה. אנחנו עובדים בלחץ נוראי.
- 10 ש. הרגשת בשלב כלשהו שאת במצב של ניגוד עניינים.
- 11 ת. ממש לא. נהפוך הוא. הרגשתי שאני מביאה לקוחות לסניף, מגדילה מכירות, עומדת ביעדים. "עמ' 54,
- 12 שו' 19 – 32, עמ' 56, שורה 1; ההדגשות שלי – ג.נ.]
- 13
- 14 המאשימה לא הוכיחה כי הנאשמת הייתה מודעת להנחיות התפעוליות בעת ביצוע הפעולות
- 15
- 16 256. כאמור לעיל, המאשימה לא הוכיחה כי הנוהל שהציג מר ידידיה היה קיים בעת ביצוע הפעולות המיוחסות
- 17 לנאשמת בתקופה הרלוונטית לכתב האישום. הנוהל שהוצג הוא משנת 2014, ואף מר ידידיה לא ידע לומר אימתי
- 18 נכנס נוהל זה לתוקף. ברי כי זאת, יש לזקוף לחובת המאשימה.
- 19
- 20 257. מקובלת עלי טענת הנאשמת כי כל עוד לא חזרו שיקים, לא היה לה כל בסיס לחשוד כי משהו לא תקין. לו היו
- 21 השיקים חוזרים, הייתה יכולה הנאשמת לעמוד על טעותה, בזמן אמת. כפי שעולה מכל החומר שהוצג לפניי,
- 22 הנאשמת אמנם יודעת להסביר בחקירתה במשטרה, מדוע אסור לקבל שיק למוטב בלבד, כשהוא למוטב אחר,
- 23 אולם מהסברה במשטרה לא ניתן לדעת אם ידעה זאת בזמן ביצוע הפעולה.
- 24
- 25 258. עוד עולה, כי הנאשם ביצע את התשלומים האסורים דרך פקיד נוסף, ואף בכך אני מוצא תמיכה להעדר מודעותה
- 26 של הנאשמת, שכן סביר בעיני הסבר הנאשמת כי גם פקידי דואר אחרים לא היו מודעים לאיסור.
- 27
- 28 259. זאת ועוד, מקובלת עלי טענת ב"כ הנאשמת כי הנוהל אליו מפנה מר ידידיה אינו ממש נוהל, ואין מדובר במסמך
- 29 המוכתר בכותרת נוהל. נטען אף כי כדי להגיע לאותו נוהל יש לבצע מספר פעולות במערכת הדואר הנקראת "קסם
- 30 הידע"י וכלל לא ברור אם לנאשמת הייתה גישה למערכת זו. ואם לא די בכך, הרי שנראה יותר כי מדובר בהנחיה

בית משפט השלום בנתניה

18 יולי 2016

ת"פ 13-10-34106 פרקליטות מחוז מרכז מיסוי וכלכלה נ' ברנד
'ואח'

- 1 תפעולית שאמורה לסייע לעובד להתגבר על קשיים ותקלות בהם הוא נתקל במהלך יום העבודה השוטף, ולא
2 ב"נוהל עבודה" מסודר, אשר לא הוכח כי הופך לכל העובדים.
3
- 4 260. איני מתעלם מכך כי הנאשמת ידעה בחקירתה להסביר שהאיסור נובע מהרצון להגן על מקבל השיק, שיוכל לחזור
5 למבצע ההפקדה אם לא יהיה כיסוי. אולם, הנאשמת אשר סמכה על הנאשם, לא סברה כי יש חשש שהשיק לא
6 יכובד, ובכל המקרים סברה כי היא עוזרת לו לשרת את לקוחותיו נאמנה, בכדי שלא יקבלו קנסות. התרשמתי
7 מכנותה של הנאשמת כי לא ידעה שהנאשם גונב כספים מלקוחותיו, וכי רק בשלב חקירתה במשטרה הדבר נודע
8 לה. כמו כן, כי היא סברה כי במעשיה היא מסייעת הן לנאשם וללקוחותיו והן לתפקוד הסניף בביצוע פעולות
9 רבות.
- 10
- 11 261. שוכנעתי עוד, כי הנאשמת פעלה תחת לחץ רב בעבודתה, ועשתה את כל מעשיה משום אמונה בנאשם. כמו כן, כי
12 ביצעה את הפעולות להבנתה, בזריזות וביעילות, מבלי להתעמק ולבדוק. אבהיר כי מעשיה אלה של הנאשמת, נעשו
13 לכל היותר ברשלנות, אך כידוע, רשלנות אינה מספיקה להרשעה בעבירה הדורשת מודעות.
14
- 15 262. אחדד עוד, כי לא התרשמתי כי הנאשמת פעלה תוך עצימת עיניים. הנאשמת לא העלתה על דעתה את שהתרחש
16 תחת אפה, הן משום לחץ העבודה בו הייתה נתונה והן משום האמון שנתנה בנאשם. כך עלה הן מחקירתה במשטרה
17 כפי שפורט לעיל, והן מעדותה לפניי. כך למשל העידה הנאשמת:
18
19 **"ש. ספרי האם מר ברנד באיזה שלב מציע כסף בעד הפעולות האלה.**
20 **ת. בשום פנים ואופן לא. לא חשדתי בו אז וגם לא היום.**
21 **ש. עו"ד תבור ציין שהתשלומים האלה כתשלומים פסולים, השיקים הלא בטובים [כך**
22 **במקור – ג.ע], את חשדת שברנד מעביר דרכך שיקים פסולים, רעים. חשדת.**
23 **ת. בשום פנים ואופן לא. העברתי את התשלומים. עובדה שאף שיק לא חזר מבנק הדואר."**
24 **[עמ' 54, שו' 1 – 6].**
- 25
- 26 263. ובהמשך:
- 27
- 28 **"ש. איך זה עובד בבנק הדואר אם יש תשלום שלא עובר או שיק שחזר את מקבלת איזו הודעה.**
29 **ת. מבחינה טכנית כן. אם הוא חוזר, אם כתב מס הכנסה והשובר הוא לבטוח לאומי אז מבחינה טכנית**
30 **היה חייב לחזור והשיק לא חזר.**
31 **ש. אם היה חוזר השיק מה את יכולה ללמוד מזה.**

בית משפט השלום בנתניה

18 יולי 2016

ת"פ 34106-10-13 פרקליטות מחוז מרכז מיסוי וכלכלה נ' ברנד
'ואח'

1 ת. שעשיתי טעות.

2 ש. מתי הבנת לראשונה שמשוה לא בסדר.

3 ת. רק בחקירות. " [עמ' 54, שו' 11-17].

4
5 264. תמיכה לכך מצאתי גם בהודעת הגב' לאה ברק, אשר העידה בחקירתה כי פקידי הדואר לא שמים לב, ולא יכולים
6 לשים לב לנוכח הכמות העצומה של השיקים והפנקסים העוברים דרכם.

7
8 **ז.5 פערים בגרסאות – ניתנים ליישוב ואין מקום לעשות שימוש בסעיף 10 לפקודת הראיות**

9
10 265. ב"כ המאשימה סבור כי בין גרסתה של הנאשמת בחקירותיה במשטרה לבין עדותה בבית המשפט פערים ניכרים,
11 הדורשים הכרעה, ויש ליחסם לחובת הנאשמת. איני סבור כך.

12
13 266. התרשמתי דווקא, כי גרסתה של הנאשמת הייתה קוהרנטית ורציפה הן בחקירותיה במשטרה, והן בחקירתה לפניי.
14 כפי שהתרשמתי, עיקר הפערים שעלו, עלו בעיקר מכך שחקירתה של הנאשמת לא הועלתה על הכתב כדבעי, וכפי
15 שהובהר לעיל.

16
17 267. ב"כ המאשימה מפנה להוראת סעיף 10 לפקודת הראיות, לעניין קבלת אמרה בהסכמה, וזו לשון הסעיף:

18
19 **קבלת אמרה בהסכמה (תיקון מס' 5) תש"ס-1979**

20 **10. אמרה בכתב שניתנה מחוץ לבית המשפט תהיה קבילה כראיה בהליך פלילי אף אם**
21 **נותנה אינו עד במשפט, אם שני הצדדים הסכימו לכך ותוכן האמרה לא היה שנוי במחלוקת,**
22 **ובלבד שהנאשם היה מיוצג על ידי עורך דין.**

23
24
25 268. מקובלת עלי בהקשר זה טענת ב"כ הנאשמת, כי אין הסעיף רלוונטי לענייננו, ואפילו היה רלוונטי, מן הצפייה
26 בתיעוד החזותי, התרשמתי כי יש להעדיף את גרסת הנאשמת בבית המשפט, אשר התיישבה עם גרסתה בתיעוד
27 החזותי, להבדיל מהחקירות שהוגשו בהסכמה.

28
29 **ז.6 הגנה מן הצדק**

30
31 269. במסגרת סיכומיה, העלתה הנאשמת טענה של הגנה מן הצדק. ממילא אף לגופו של עניין הגעתי למסקנה כי יש
32 לזכותה, ולפיכך לא ראיתי להרחיב יתר על המידה בנקודה זו.

בית משפט השלום בנתניה

18 יולי 2016

ת"פ 13-10-34106 פרקליטות מחוז מרכז מיסוי וכלכלה נ' ברנד
'ואח'

1 270. יחד עם זאת, בהחלט ראיתי להדגיש כי מטרת החקירה המשטרתית אינה מציאת ראיות להרשעתו של החשוד,
2 אלא מציאת ראיות לחשיפת האמת, בין אם אמת זו עשויה להוביל לזיכוי של חשוד, ובין אם היא עשויה להוביל
3 להרשעתו [ע"פ 721/80 תורג'מן נ' מדינת ישראל, פ"ד לב(2) 466, 472]. למרבה הצער, לא התרשמתי כי רק מטרה
4 זו עמדה לנגד עיניהם של כלל החוקרים בתיק שלפני.

5

6 271. כך וכאמור, חלקים רבים מחקירת הנאשמת כלל לא מופיעים בהודעות הנאשמת באופן מגמתי, לפחות פעם אחת,
7 לא ניתנת לנאשמת הזדמנות להציג ראיות לגרסתה, ובמספר לא מבוטל של מקרים, אשר על חלקם עמדתי לעיל,
8 מתקבלת תמונה מעוותת של החקירה.

9

10

7.2 הנאשם

11

7.2.א. בעניינו של הנאשם עולה ספק סביר בדבר קיום יסודות עבירת השוחד אשר די בו כדי לזכותו

12

14 272. ראשית יובהר כי עבירת השוחד יכולה להיות מושלמת גם אם הצד השני נעדר כוונה פלילית "בין שלא היה מודע
15 לכוונת השוחד, ובין שהוא היה מודע לה אך לא סיפק כל תמורה לטובת הנאה" [עניין גפסו, פסקה 18; ע"פ
16 6258/94 יעקובזון נ' מדינת ישראל, פ"ד נ(5) 845, 852 (1997)].

17

18 273. יחד עם זאת, כידוע בהליך הפלילי, אין די בהוכחה במאזן ההסתברויות של ההליך האזרחי, והוראת סעיף 34(א)
19 לחוק העונשין, מורה אותנו כי "לא יישא אדם באחריות פלילית לעבירה אלא אם כן היא הוכחה מעבר לספק
20 סביר". עמד על כך כבוד השופט א' רובינשטיין בע"פ 6392/13 מדינת ישראל נ' מאיר קריאף (21.1.2015), עת
21 נדרש להכרעה בדבר הרשעתו או זיכוי של אדם, על בסיסן של ראיות נסיבתיות, תוך שהפנה לדבריו שלו בהקדמה
22 לספרו של המלומד ד"ר יניב ואקי. הדברים יפים אף לענייננו:

23

24 "בהקדמה לספרו של ד"ר יניב ואקי מעבר לספק סביר – גמישות ההוכחה בדין הישראלי
25 (תשע"ג-2013), שהכתרתיה "ספק ספיקא והיד הרועדת" (עמ' 15), נדרשתי (עמ' 16)
26 לספק:

27

28 'שאלת הספק הסביר בפסיקה לעולם לא תמה, כמובן כל עוד לא באו
29 ימות המשיח ובאים תיקים פליליים בפני בתי המשפט; אכן, המחוקק
30 קבע (בתיקון 39 מתשנ"ד לחוק העונשין, תשל"ז-1977) את כלל
31 ההכרעה הותיק של 'מעבר לספק סביר' בסעיף 34 לחוק, שלפיו, תחת

בית משפט השלום בנתניה

18 יולי 2016

ת"פ 34106-10-13 פרקליטות מחוז מרכז מיסוי וכלכלה נ' ברנד ואח'

1 הכותרת 'נפקותו של ספק', (א) לא ישא אדם באחריות פלילית לעבירה
2 אלא אם כן היא הוכחה מעבר לספק סביר'. בכך לא נשתנה הלילה הזה
3 מכל הלילות שקדמו, וזו נקודת המוצא (והדעת נותנת כי דרכים חדשות
4 שיועלו יחייבו גם הבאתן לפתחו של המחוקק). ואולם, קולמוסים
5 שיפוטיים ואקדמיים רבים נשתברו ומשתברים בשאלת הגדרתו ואפיונו
6 של הספק הסביר, ואם לא נמצאה עד הנה נוסחת הקסם, כנראה גם לא
7 תימצא; ימשיכו איפוא בתי המשפט בהתחבטות התמיד, תוך בדיקת כל
8 מקרה לגופו בגדרו השכל הישר – אף שדווקא כמי שמרבה להידרש
9 לציוויי השכל הישר, אודה כי לא תמיד די בו, בודאי בגדרו המשפט
10 הפלילי.
11

12 ועוד:

13
14 כשלעצמי סברתי, כי 'הספק עשוי לנבוע מהצטברותם של גורמים,
15 שתוצאתם היא כי ידו של השופט רועדת בבואו לחתום על הרשעה' (ע"פ
16 [10596/03](#) בשירוב נ' מדינת ישראל [פורסם בנבן] (2006), פסקה ד(2)
17 לחוות דעתי). רעת היד היא שידורו של הקול הפנימי, אותו 'אישון'-
18 'איש קטן' שעליו דיבר השופט מישאל חשין בדנ"פ 3391/05 בן-ארי נ'
19 מדינת ישראל, פ"ד נא(2) 377,477. סוף דבר, וכנהוג לומר, 'כאשר יש
20 ספק – אין ספק' (ע"פ [7653/11](#) פלוני נ' מדינת ישראל [פורסם בנבן]
21 (2013) (פסקה ט"ו)).
22

23 וכן גם:

24 בדיקת הספק היא מאמץ רצוי וראוי. יש בה משום ענוה, ההכרה כי אין
25 אדם, ושופט בכלל כמובן, חסין מטעות...
26 ההתלבטות המלווה שופט בהכרעתו היא דבר חיובי. היא מחייבת אותו
27 להעמיק חשוב, לשוב ולשקול, לשוב ולהרהר, ויעיד כל אחד מאתנו, כי
28 מתקיימים בו לא אחת דברי הפסוק "ולילות עמל מינו ליי" (איוב ז',
29 ג')."
30

31 [ע"פ 6392/13 מדינת ישראל נ' מאיר קריאף (21.1.2015), פסקה ג' לפסק דינו של כבוד השופט
32 א' רובינשטיין].
33
34

35 274. בעניינינו, בחינתו של מכלול הראיות, הובילוני אל המסקנה כי ספק סביר מתעורר, וכי די בו כדי לזכות את הנאשם
36 מעבירה זו.
37

38 275. כאמור לעיל, לא מצאתי כי בעניינינו, התקיים יסוד עובדתי של מתת ואף סבורני כי יסוד הקשר הסיבתי עובדתי
39 אינו מתקיים, ולא נותר לי אלא להפנות לאמור לעיל.
40

בית משפט השלום בנתניה

18 יולי 2016

ת"פ 34106-10-13 פרקליטות מחוז מרכז מיסוי וכלכלה נ' ברנד
'ואח'

- 1 276. אשר ליסוד הנפשי, אף שלא מצאתי את הנאשם כמי שפעל בתמימות, וזאת בניגוד לנאשמת, שוכנעתי מטענות ב"כ
2 הנאשם, כי לכל הפחות עולה ספק סביר בענייניו.
3
- 4 277. הנאשם טען לפניי כי "הם [השיקים –ג.ע] לא היו טובים מבחינת עבירה 1 ו-2 שהודיתי באשמה. אבל מבחינת
5 עבירה 3 לא היה שום קשר לא ידעתי שנעברה פה עבירה, לא ידעתי שאתי עברה עבירה, השיקים לא חזרו והם
6 שולמו" [נעמ' 39, שו' 29 – 32]. אף שאין טענה זו של הנאשם, כרואה חשבון ותיק, נקייה מספקות, דומני כי במכלול
7 נסיבות העניין, הספק הסביר גובר על העדרו. ודוק.
8
- 9 278. ראשית, מקובלת עלי טענת הנאשם, כי בכך שהודה בעבירות 1 ו-2 יש לתמוך בהעדרו של יסוד נפשי לעבירת
10 השוחד. רוצה לומר, הנאשם לא סבר בשום שלב שהמתנות שנתן מהוות שוחד, ולפיכך גם לא הודה בכך. אף שאין
11 בכך להכריע, יש בכך לחזק בעיני את גרסתו, ואת העדרו של יסוד נפשי.
12
- 13 אפילו ניתן לייחס לנאשם חזקת מודעות ביחס לקשר הסיבתי, דומני כי הנאשם עמד בנטל להפריכה
14
- 15 279. המאשימה לא הוכיחה כי הנאשם היה מודע לכך כי נתן לנאשמת את המתנות "בעד פעולה" הקשורה בתפקידה.
16 אפילו בענייניו של הנאשם היה מקום להחיל בעניין הקשר הסיבתי חזקת מודעות, ולפיה חזקה על הנאשם, כי נתן
17 את המתנות לנאשמת כדי שתטה לו חסד, ותפנה מבט בעת מתן שירותיה, שוכנעתי מטענות הנאשם, והתרשמתי
18 כי קיים לכל הפחות ספק סביר, בדבר מודעתו לקשר הסיבתי בין המתנות לבין הפעולות שביקש מן הנאשמת לבצע.
19
- 20 280. הנאשם פנה אף לפקיד דואר אחר, ומקובלת עלי טענתו של הנאשם, כי לו היה "משחד" את הנאשמת "בעד
21 הפעולות" - כדי לעשות מעשה אסור, אין זה סביר כי היה פונה לפקיד אחר לבצע את אותה פעולה אסורה.
22
- 23 281. עוד מקובלת עלי טענת הנאשם כי לא סבר שהוא נזקק לעזרתה של הנאשמת לצורך ביצוע פעולותיו, אשר בוצעו
24 במשך שנים רבות, וכובדו על ידי בנק הדואר ממילא; גם בכך דומני כי יש לתמוך בהעדרו של יסוד נפשי מצד
25 הנאשם, ולהפריך את החזקה.
26
- 27 282. המאשימה טענה כי ההשוואה שערך הנאשם בחקירתו בין המקרה דנן לבין פרשת טלסקי ואולמרט, כלשונו,
28 מעידה על מודעותו של הנאשם למשמעות המושחתת של המתנות. אלא שדומני כי דווקא ההפך הוא הנכון. אדם
29 הסבור כי הוא מסובך בפרשת שוחד ושחיתות, לא ישווה את עצמו לפרשת שחיתות תקשורתית, אלא ירחיק עצמו
30 ממנה מכל וכל. ברור כי ההשוואה נעשתה בלשון אירונית, ואין לייחס לאמירה זו, דבר מעבר לכך, אלא להפך.

בית משפט השלום בנתניה

18 יולי 2016

ת"פ 10-13-34106 פרקליטות מחוז מרכז מיסוי וכלכלה נ' ברנד
'ואח'

לא הוכח מעבר לספק סביר כי לנאשם הייתה מודעות ליסוד ה"מתת"

1
2
3 283. התרשמתי כי לא הוכח ברמת ההוכחה הנדרשת במשפט הפלילי כי לנאשם הייתה מודעות ליסוד ה"מתת".
4 מהודעותיו של הנאשם עלה כי הנאשם לא ראה בסיגריות, בתווי השי, ובשוקולדים שוחד [18.9.2011, שורות 136
5 137-], וכי היכרותו עם הנאשמות הייתה מהסניף, ולא הייתה קצרת טווח [20.9.2011, 128 - 131]. גם בחקירתו
6 לפני העיד כי הכיר את הנאשמת "9-8 אולי 10 שנים אולי יותר" [פרוטוקול 28.2.2016, עמ' 30, שו' 18], כי לא
7 ראה בדברים שהביא משום שוחד, אלא ראה בכך התנהגות נורמטיבית בין אנשים, וכי נהג לתת מתנות שכאלה
8 גם לאחות בקופת חולים ולפקיד הבנק [עמ' 31, שו' 8 – 14; עמ' 32, שו' 3 - 6].
9
10 284. סבורני כי משעסקינן בהליך הפלילי, די בדברים אלה, על מנת לזכות אף את הנאשם מעבירת השוחד.
11
12

סיכום לעניין עבירת השוחד

13
14 285. במכלול נסיבות העניין, לא ראיתי כי מתקיימים יסודות עבירת השוחד, ולכל הפחות הם לא הוכחו מעבר לכל ספק
15 סביר, כנדרש, לא ביחס לנאשמות ולא ביחס לנאשם, ולפיכך, וכאמור, ראיתי לזכותם.
16

7.7. ב. עבירת הגניבה בה הודה והורשע הנאשם - ריבוי עבירות או עבירה רבת פריטים

17
18
19 286. בעניין זה, מקובלת עלי עמדת ב"כ המאשימה כי מדובר בריבוי עבירות, ולא ניתן להתייחס למעשיו של הנאשם
20 כעבירה אחת רבת פריטים.
21
22 287. אכן, רצף מעשיו של הנאשם אינו עומד במבחנים שנקבעו בפסיקה בכל הנוגע לעבירה רבת פריטים. כך, בדנ"פ
23 4603/97 משולם נ' מדינת ישראל, פ"ד נא(3) 160 (להלן: "עניין משולם"), מסביר בית המשפט העליון כי כאשר
24 הפריטים השונים, מהווים רצף אחד, במסגרת תכנית עבריינית אחת, ניתן להשקיף עליהן כעבירה רגעית אחת
25 המתבצעת ברצף של זמן:
26

27 "מתי ניתן אפוא להתייחס אל מעשה או אל מחדל ביחס לכמה פריטים – אשר כל אחד
28 מהמעשים ביחס לאחד הפריטים מהווה מעשה או מחדל בגדריה של עבירה רגעית עצמאית –
29 כחברים יחד לעבירה רגעית עצמאית בעלת כמה פריטים? מתי נאמר כי כמספר הפריטים כן
30 מספר העבירות, ומתי נאמר כי מספר הפריטים אינו קובע את מספר העבירות, שכן ניתן לקבץ
31 את ריבוי הפריטים לאחדות עבריינית? התשובה לשאלה זו היא לדעתנו זו: כאשר הפריטים
32 השונים מהווים רצף אחד, הנעשה בגדריה של תכנית עבריינית אחת, ניתן להשקיף עליהם לא

בית משפט השלום בנתניה

18 יולי 2016

ת"פ 13-10-34106 פרקליטות מחוז מרכז מיסוי וכלכלה נ' ברנד
'ואח'

1 רק כעל עבירות רגעיות ונפרדות אלא גם כעל עבירה רגעית אחת, המתבצעת ברצף של זמן, בעלת
2 ריבוי של פריטים, עמד על כך פרופ' פלר, בציינו:

3 "באלטרנטיבה בין עבירה אחת רבת-פריטים ובין ריבוי עבירות כמספר הפריטים, מבחן
4 הבחירה של החלופה הראשונה הוא בהצטיירות הפריטים כרצף גלובאלי אחד במתכונת אירוע
5 עבריני מלוכד מבחינה נפשית ועובדתית" (בספרו הנ"ל (כרך ג) [27], בעמ' 287).

6
7 288. בעניינינו, אין מדובר במעשים המהווים חלק מתוכנית עבריינית אחת. אשר לאופן ביצוע - מדובר ב- 22 מקרים,
8 בהם גנב 215 שיקים, במשך התקופה הרלוונטית לכתב האישום. אופן הגניבה שונה מפריט לפריט, כל שיק הוצא
9 מבעליו באופן שונה, גם דרכי הסוואת הגניבה השתנו משיק לשיק ומלקוח ללקוח.

10
11 289. אשר למשך הביצוע - העבירות התבצעו **במשך כמעט עשור**, ולא ברצף מוגדר. אמנם בעניין משולם נקבע כי "האופי
12 ה"רגעי" של העבירה אינו מחייב בו-זמניות", וכי עבירה עשויה להיות "רגעית" גם אם היא משתרעת על רצף של
13 זמן, ובלבד שהזמן אינו מרכיב קונסטיטוטיבי.

14
15 290. כך למשל, מספר איומים, הנעשים כלפי קורבן מסוים, בזמנים שונים, עשויים להוות עבירה עצמאית אחת של
16 איומים; מספר מסירות של ידיעות לאויב, הנעשות בזמנים שונים, עשויות להוות עבירה עצמאית אחת של בגידה.
17 ואולם, בעניינינו, אין מדובר במחשבה פלילית אחת ובתכנון פלילי אחד, המקיף את הרצף. כפי שנקבע בעניין
18 משולם "אף שהסימולטניות אינה תנאי הכרחי, הרי הפרשי זמן ארוכים מנתקים את הקשר בין הפריטים." (עניין
19 משולם, בעמוד 185).

20
21 291. גם פסק הדין אליו מפנה הנאשם בעניין ע"פ 8107/13 שלמה (סמי) כהן נ' מדינת ישראל (17.1.2016), אינו מסייע
22 לו. באותו מקרה הגיע בית המשפט העליון למסקנה כי יש לראות בחלק ממעשיו של המערער משום "תכנית
23 עבריינית אחת", המצדיקה את הרשעתו בעבירה מרובת-פריטים, ואילו בחלקם האחר, סבר כי יש לראות עבירות
24 מרובות.

25
26 292. כך, ביחס לתכניתו של המערער להנפיק היתרי תעסוקה ולסחור בהם, סבר כי יש לראות "תכנית עבריינית אחת"
27 לנוכח העובדה שהמערער פעל במסגרת תכנית עבריינית כוללת, כאשר הוא פעל, מבלי ששינה באופן מהותי את
28 שיטת הפעולה שלו. המעשים נמשכו על פני כשלוש שנים, כאשר משך הזמן שחלף בין פריט לפריט לא היה רב, כך
29 שגשג רצף אחד של אירועים דומים במישור הזמן.

30
31 293. בית המשפט העליון קבע כי גם האינטרס החברתי המוגן אפשר באותו במקרה את צירופם של כלל הפריטים לכדי
32 עבירה אחת מרובת-פריטים.

בית משפט השלום בנתניה

18 יולי 2016

ת"פ 13-10-34106 פרקליטות מחוז מרכז מיסוי וכלכלה נ' ברנד
'ואח'

- 1 294. לעומת זאת, את עבירת הסיוע לכניסה לישראל, סבר בית המשפט העליון כי יש לראות כעבירה עצמאית ונפרדת,
2 להבדיל מעבירה מרובת-פריטים. זאת מן הטעם שהערך המוגן העומד בבסיס עבירה זו נפגע במלואו, עקב כניסתו
3 של כל אדם שאינו מורשה, לתחומי מדינת ישראל.
4
- 5 295. לפיכך, ובאנלוגיה למקרה דנן, ראשית, בענייננו נפרשו המעשים על פני כעשור דבר אשר כשלעצמו מקשה לראות
6 במעשים עבירה אחת. שנית ומעבר לכך, אף באותו מקרה, סרב בית המשפט העליון לראות את עבירת הסיוע
7 לכניסה לישראל כעבירה מרובת פריטים, וזאת לנוכח הערך המוגן. בענייננו, עסקינן בעבירות של גניבה בידי מורשה
8 אשר במהותן הן חמורות יותר מעבירות של הנפקת היתרי תעסוקה. רואה חשבון הוא איש אמון בעמדה רגישה
9 ביותר, התלות בו ובמקצועיותו היא כמעט מוחלטת, לפיכך, לא ניתן להשוות בין הנפקת היתרי תעסוקה לגניבה
10 בידי מורשה.
11
- 12 296. האינטרס הציבורי המוגן בענייננו, הוא כל כך משמעותי וחורג מעבר לפן הקנייני הפרטי של כל קורבן, עד שאין כל
13 אפשרות לקבץ את כלל העבירות לכדי עבירה אחת. כך, ניקיון הכפיים הנדרש מרואה חשבון וחובת האמונים
14 שהוא חב ללקוחותיו ולמעסיקיו צריכה להיות מוחלטת, שהרי בלעדיהם לא יכולה להתקיים מערכת חשבונאית
15 כלכלית בחברה המודרנית; יחסי אמון אלה הם התשתית לקיום הכלכלה.
16
- 17 297. אמנם, בעניין משולם, בית המשפט העליון ציין כי ייתכנו מקרים בהם ניתן יהיה לקבץ מספר גניבות לעבירה רבת
18 פריטים, וזאת להבדיל מכמה מעשי רצח או אונס. אולם בענייננו, עסקינן בעבירות של גניבה בידי מורשה על ידי
19 רואה חשבון, מלקוחותיו, הוא איש אמנם. דומני כי במקרה זה, אין מדובר בגניבה "סתם", ואין לראות בגניבות
20 ככאלה, אשר ניתן לצרפן לכדי עבירה אחת.
21
22
- 23 298. מבחן השכל הישר אף הוא מוביל למסקנה כי התייחסות לכל הגניבות יחד כאל עבירה אחת היא מלאכותית ואף
24 ריבוי הנפגעים הוא אינדיקציה לריבוי העבירות. בהתאם, האינטרס הציבורי ותחושת הצדק לא מאפשרים
25 להתייחס ל-23 קורבנות שונים, אנשים עם פנים ושמות, אשר את חלקם הכיר הנאשם עשרות שנים, כקרבן אחד.
26
- 27 299. השאלה המרכזית היא אם בין הפריטים השונים קיימת קרבה, עד כי ניתן לראות בהם פעילות עבריינית אחת
28 בעלת תכנון אחד, כגון גניבה של מספר ספרים מאותו המדף (עניין משולם). דומני, כי בענייננו, זהו אינו המצב, ויש
29 לראות במעשים כריבוי עבירות.
30
31

בית משפט השלום בנתניה

18 יולי 2016

ת"פ 34106-10-13 פרקליטות מחוז מרכז מיסוי וכלכלה נ' ברנד
'ואח'

ח. סיכום

300. לנוכח כל האמור לעיל, ובכל נסיבות העניין שוכנעתי מטענות הנאשמים כי המאשימה לא הוכיחה ברמת ההוכחה הנדרשת במשפט הפלילי את יסודות עבירת השוחד, וראיתי לזכותם מעבירה זו.

301. אשר לסוגיית ריבוי העבירות, כאמור, סבורני כי בעניין זה, הצדק עם המאשימה, ולא ניתן לראות במעשי הנאשם ביחס לאישומים 1 ו-2, כעבירה אחת, ויש לראותם כריבוי עבירות.

302. נקבע לטיעונים לעונש ביחס לנאשם ליום 2.11.2016, בין השעות 11:30 - 13:30. הנאשם מוזהר בחובת התייצבותו. הצדדים יגישו את טיעוניהם לעונש בכתב.

ניתנה והודעה היום י"ב תמוז תשע"ו, 18/07/2016 במעמד הנוכחים.

עוז ניר נאוי, שופט

הוקלד על ידי יפעת נחליאלי אורן